

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 127. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szombat, 1936. június 6.

A francia rejtély

*

Franciaországnak tegnaptól kezdve szociálista miniszterelnöke van és mégis: közel egymillió francia munkás tette le a munkaszerszámot, szüntette be a munkáját. Tegnap a sztrájkmozgalom kiterjedt a nehézipari munkásságról a gépkocsivezetőkre, a textil-, az építőipar, az élelmezési és a benzinfeldolgozó iparágakra is és nincs kizárva, hogy holnapra már másfél millióra nő a munkát megtagadó szakmunkások száma. A sztrájkhullám a francia frank árfolyamában olyan depressziót idézett elő, amely a frank londoni jegyzését a kétévelőtti mélypontra nyomta alá és nyilvánvaló, hogy a spekuláció, amely a nemzetközi helyzet minden rezdülését siet kihasználni, alaposan megjátsza a frankkontremint, mert bizonyosra kalkulálják, hogy az aranypánik még hetek múlva is éreztetni fogja hatását a francia gazdasági élet területein. Azok a tömegek, amelyek ma a londoni piac pénzintézeteinek kapui előtt állanak sorfalat, hogy fonttá váltott, vagy arannyá változtatott frank-tökeiket biztonságba helyezték, a legrosszabb szolgálatot teszik a francia nemzetgazdaságnak és a belpolitikai életnek egyaránt, merthiszen ugyanazoknak a rejtett erőknek adják oda akarattal is magukat, amelyek a sztrájkokat inscenálták Franciaországban, Spanyolországban és újabban Belgiumban.

Ha nem éppen Leon Blum került volna a hatalom kormányrudja mellé, úgy kevésbé volna feltűnő a sztrájkolók nagy számának és a mozgalom kimondott céljai között mutatkozó ellentmondás. Amint ugyanis minden sztrájk esetében az a valószínű, hogy elsősorban is gazdasági bajokat kíván orvosolni, amelyeknek lényege csak másodsorban, vagy tizedsorban lehet politikum: addig a francia, spanyol és belga eseményeknél joggal támadhat fel a gyanu, amely politikai számításokat sejt a félrevezetett tömegek mozdulásai mögött. A sztrájk mindig közös kívánságok, sokszor indokoltnak érzett elkeseredések levezetője, de mert elkeseredettség lappang a mélyén, előtte sokszor ködös, sokszor reális alapon meg sem valósítható kívánságok lebegnek, amelyeknek jelenléte a legjobb tényezőtalan szubverzív politikai taktikázgatások és célkitűzések kísérte számára. Nincs azonban semmiféle indok reá, amely magyarázatot adhatna arról, hogy miért van szükség sztrájkra éppen abban a Franciaországban, amelynek kormányhatalmát a szociáldemokrácia vette át és miért nő ez a sztrájkmozgalom akkor, amidőn ezzel csak az új kormány munkakezdését nehezíti meg, ha éppen nem teszi lehetetlenné..?

A francia sztrájkoló munkástömegek feltűnő fegyelmessége, mellyel a munkásság mozgalmanak komolyságát kívánják dokumentálni, nem ellensúlyozhatja a mozgalom által kiváltott frankpánik és aranymenekülés gazdasági riadalmát, melyből a legelső kínáló ki-ut a Blum-kormány számára egy új frank-átértékelés lehet. Léon Blum kormányának egy olyan helyzettel kell megküzdenie, amelyből győztesen is csak jelentős áldozatok árán kerülhet ki és nem lehet még előre látni sem, hogy kikerülhet-e egyáltalán úgy, hogy a helyzet urának mondhasa százszázalékosan magát?

Léon Blum harca a sztrájkmozgalmak ellen

Az új francia miniszterelnök rádió-beszédében rendre és türelemre inti a lakosságot — Bevezetik a negyvenórás munkahetet

Az új kormány a fegyverkezések ellen

A világsajtó részletesen foglalkozik az új francia kormány feladataival. A londoni reggeli lapok szinte egyértelműleg felvetik a kérdést, vajjon Léon Blum ura tud-e maradni a rendkívül súlyos helyzetnek? A Times szerint a francia helyzet konszolidálásának két lényeges követelménye van: a francia frank stabilitása és a bizalmatlanság megszüntetése. A bizalom megrendülése súlyos csapást jelentett és addig szó sem lehet Léon Blum uralmának megszilárdulásáról, amíg a bizalom nem áll újból helyre. A Daily Telegraph szerint a szocializmus uralma nem a legbiztosabb jelek között kezdődik Franciaországban. A lap szerint Léon Blumot a legjobban barátaitól kell óvni. Az új miniszterelnöknek — írja az újság — figyelmét inkább arra kell irányítani, hogy helyreálljon a rend Franciaországban, mint arra, hogy a szocialista ideálokat megvalósítsa.

A kormány „nagyvezérkara“

Első ízben történt meg, hogy Franciaországban szocialista kapott megbízatást a kormányalakításra. Léon Blum miniszterelnök 1872-ben született, főiskoláinak elvégzése után nyomban politikai pályára lépett. A világháború előestéjén meggyilkolt Jaurés tanítványa volt, akivel megalapították a L'Humanité című lapot, amely ma a kommunista párt orgánuma. Jaurés halála után Blum vette át a szocialista párt vezetését. A Léon Blum-kormányban 36 tagja van, közöttük 16 államtitkár és egy főbiztos. Ennyi tagja francia kormányának még nem volt. Arra sem volt még példa, hogy egy kormánynak három női tagja legyen. A miniszterek nagy számára való tekintettel,

LÉON BLUM

a kormány kebelében szűkebb kabinet fog alakulni, amelyben az ugynevezett nagypoli-

tikusok, mint Blum, Daladier, Delbos, Vincent Auriol és Sallengre vesznek részt.

Az új kormány külügyminisztere Yvon Delbos, radikális párti képviselő, a háború alatt mint pilóta szolgált. Hősiesen harcolt, többször meg is sebesült kitüntetésekkel kapott, de nem titkolta el megvetését a háború iránt. Egyik volt bajtársa, aki most kereskedő Bordeauxban, emlékszik, amikor Delbos, amint egyszer repülőgépebe szállt, keserű megvetéssel mondotta: „Gyerünk ölni!“

Léon Blum miniszterelnök a francia nagykövet útján fontos üzenetet küldött Londonba. Léon Blum azt üzenté az angol kormánynak, hogy ezután is változatlanul nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy Franciaország szoros együttműködésben munkálkodjék együtt Angliával. Léon Blum az angol demokrácia barátságára támaszkodva, közös uton akar haladni a nemzetközi jogok tekintetében és tiszteletben akarja tartani a nemzetközi kötelezettségeket. Fontosságot tulajdonít a kollektív biztonság és a közös támogatás rendszerének. Léon Blum végül kijelenti, hogy a kollektív biztonság rendszerét oly tökéletes mértékig ki akarja építeni, hogy teljesen megszüntesse a jelenlegi fegyverkezési versenyt.

Léon Blum rádióbeszéde

Pénteken déli fél 1 órakor Léon Blum miniszterelnök nagyszabású rádió-beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Az új kormány holnap mutatkozik be a parlamentben, azonban már máától kezdve fel akarja venni az érintkezést az országgal. A törvényjavaslatok között, amelyek megszavazását fogom kérni a képviselőháztól és a szenátustól, a következők azok, amelyeket még ezen az ülészeneken előterjeszték: a 40 órás munkahétről szóló, a kötelező kollektív-szerződésekről, fizetett szabadságról szóló javaslatok, vagyis azok, amelyek teljesítik a munkástársadalom legfőbb kívánságait.

— A kormány ugyanakkor elhatározta, hogy a legnagyobb gyorsasággal lépéseket tesz az üzemi munkások és földmunkások érdekében. A kormány köteletségének tartja hogy minden magára vállalt kötelezettségének eleget tegyen. Ereje azonban elsősorban abban a bizalomban van, amelyet a francia nép belé helyez és ma kéri azoknak a választóknak millióit, akik uralomra segítettek, hogy adják bizonyítékát ennek a bizalomnak. Hogy eredmények elérhetők legyenek, szükség van a szilárd közbiztonság atmoszférájára. A kormány munkáját megbénítaná a közrend legcsekélyebb megzavarása. Bármily pánik, vagy zavar elősegíti a népfront ellenségeinek sötét terveit. A kormány ezért kéri a munkásokat, hogy higgyenek a törvényben, azoknak

a kívánságaiknak a teljesítése érdekében, amelyek megvalósítását törvényesen szabályozzuk. Többi kívánságait figyelemmel, csendben és nyugalommal hirdesse. A kormány ugyanakkor kéri a munkaadókat is, hogy vizsgálják meg ezeket a kívánságokat. A kormány sajnálná, ha uralomrajövelele egybeesne a munkaadók intranzigens harcmodorával.

Franciaország — sajtó nélkül

Csak a pártlapok jelentek meg

Párisból jelentik: A franciaországi sztrájkmozgalom továbbra is terjedőben van. Ma már közel egy millióra teszik a sztrájkoló munkások számát. Csütörtök este a lapszedők kimondták, hogy

csütörtök estétől, péntek éjjel 12 óráig sem Párisban, sem Franciaország egyetlen városában, egyetlen újságot sem jelentenek meg.

A szedők elhatározása következtében csütörtök este már nem jelent meg a Liberté, a Paris Soir és három kisebb újság. Péntek reggel ötven lap közül csak hat jelent meg. A nagy újságok közül egyetlen egy sem jelent meg, csak a kimondottan párt- vagy szaklapok vonják ki magukat a határozat alól. Megjelentek Leon Blum lapja, a szociálista Populaire, ezenkívül a Peuple, a kommunista L'Humanité, a radikális szociálista République, a Concorde és a rojalista Action Française.

A sztrájkban résztvesznek a nagyipari, kisipari és kézműipari üzemek munkásai. A munkabeszüntetések után egymásután szállják meg az üzemeket a munkások. Lilleben, Észak-franciaország legnagyobb ipari gócpontjában a legutóbbi 24 óra alatt ötvenezer ember szüntette be a munkát. A bányászüzemekben csütörtök délután óta a munka szünetel és ugyan csak sztrájk van a denay-i fegyverüzemben is.

A sztrájk áterjedt a bányákra is és jelenleg az északi bányavidéken harmincezer

Kérem az országot, őrizze meg hidegvérét és védekezze a perfid módon terjesztett rémhírekkel szemben. Tekintsék teljes önuralommal a helyzetet, amelyet egyes rosszakarók drámai színben akarnak feltüntetni, de amelyet közös akarattal sikerül megoldani. Az április 26-iki és május 23-iki győzelem nagy jövőt nyit meg a francia demokrácia számára.

bányász szüntette be a munkát és szállotta meg a bányákat.

A Daily Mail és a Times párisi tudósítói rendkívül érdekes beszámolót közölnek a párisi sztrájkokról. Az angol újságírók megállapítják, hogy az óriási méretű, Páris egész életét megbénító sztrájkot a kommunisták rendezték és a béremelés csak ürügy volt. A munkások előre megállapított terv szerint, katonai pontossággal megszállták a gyárüzemeket és megtelepesszerűen eloglalták a műhelyeket. Érde-

A munkaügyi miniszter felhívása

Tegnap délelőtt már a vágóhídi munkások is kimondták a sztrájkot. A vágóhidak elé a munkások órségét állították, hogy a munkát itt is teljesen megakadályozzák. A párisi vásárcsarnokokban szünetel a munka. A rendőrség nehézség nélkül szétoszlatta a városkapuknál felállított sztrájkorségeket, amelyek meg akarták akadályozni a zöldségekkel és főzelékekkel telt teherkocsik bejutását. A nagy párisi áruházak előtt tömegesen jelentkeztek a vásárlók, de nem juthattak be, mert a bejáratokat megszállották a sztrájkolók.

A munkaügyi miniszter a következő nyilatkozatot tette a franciaországi munkások sztrájkmozgalmáról:

— A legutóbb beérkezett hírek szerint a munkabeszüntetés az egész országban tovább terjed. A sztrájk oka az, hogy a mun-

kes, hogy mindenütt példás a rend és a sztrájkoló maguk örködnék azon, hogy semmiféle incidens ne történjék. Az elfoglalt gyárüzemeket mindenütt kisépérték, a gépeket megolajozták, kitisztították és nagyobb volt a rend, mint a munkanapokon. A műhelyekben őriáratokat szerveztek, amelyek felügyelnek a rendre és a legnagyobb szigorral járnak el a renitens elemekkel szemben. A sztrájkoló munkások megengedték, hogy a gyártulajdonosok bármelyik órában meglátogassák üzemüket. A tulajdonosok teljes biztonságban érezték magukat a munkások között és az angol újságírók előtt kijelentették, hogy gyárukat jobban őrizték a munkások, mint a hivatalos őrök.

— Példás rend volt a gyárakban — írják az angol újságírók — s ugylátszik, a sztrájkoló az akarták megmutatni, hogy felelős munkástömegekről van szó, akik jobban vigyáznak a gyárra, mint jelenlegi tulajdonosaik. Figyelemreméltó az is, hogy

a munkások nemcsak a műhelyeket, hanem az irodákat, a telefonszobákat és a készáruval teli raktárakat is lefoglalták, de sehonnan sem tűnt el semmi. A munkások a sztrájk alatt nem cigarettáznak, nem énekelik az Internacinalét, vagy más forradalmi dalt s szigorúan megbüntetik azt a társukat, aki vétett a fegyelem ellen.

Londonban tegnap a legtöbb bank előtt hosszú sorokban álltak az ügyfelek, akik csomagokban akarták beváltani a frankbankjegyeiket. Anglia és az Egyesült-Államok kormányai bizalmas megállapodást létesítettek, amely szerint a valutakiegyenlítő alapjaikat használják fel a devizahullámlások ellen.

Rengeteg francia utas érkezik Angliába, akik magukkal hozzák ékszerüket és hasonló értéküket.

kasság a Népront győzelmét ki akarja használni, hogy jobb munkafeltételeket biztosítson magának. A belpolitikai helyzet alakulásáról a kormányelnök a holnapi minisztertanácsban fog beszámolni és a parlament ülésén válaszol majd a munkásság követeléseire. Fel fogja hívni a munkásokat, hogy vegyék figyelembe azt a körülményt, hogy Franciaország élén most már szociálista kormány áll és ennek a kormánynak első ténykedése az lesz, hogy új munkaügyi törvényt terjesszen a képviselőház elé, amely szabályozni fogja a munkások kötelezettségeit és követeléseit is. Eppen ezért felhívjuk Franciaország munkásait, hogy ne gördítsenek akadályokat a kormány működése elé és várják be, amíg jogosan megkaphatják, amit kérnek.

Boldogság-lak

Írta: ANDRÉ REUZE

1828-ban, mint ezt a ház napórájána? felírása is igazolta, X. Károly uralkodása idején építette özvegy Camoulinné nagyapja tulajdon kezével a házat. Nagy, karamelszínű téglaház volt, félig paraszti, félig uras külsejű, egyemeletes. Földszintjén volt a konyha, egy szoba, élettár, az emeleten két szoba, felette magtár. Féliszer, borpince, szerszámraktár, disznóólak, csirkeólak stb. tartoztak hozzá. Apától unokáig a ház nem került idegen kézre. Egy évszázad napja sütötte tégláit, tetejét esők és viharok görbitették meg, egyik kéménye kelet felé hajlott, a másik délnek dőlt. Szép ház volt.

Özvegy Camoulinné hetvenedik évéhez közeledett. Egyedül élt csirkével, házinyuláival, egy sárga macskával s szívesen elbeszélgetett velük, minthogy férje halála óta megszerette a monológ műfaját. A veteményes kerttel, a házkörüli szárnyassal és azzal az ötven frankkal, amelyet lányától havonta kapott, megélt az öreg Camoulinné, sőt még félre is tett a pénzből.

Trochard, a veje, a párisi vásárcsarnok környékén egy kávéházat vezetett. Később megvette az üzemet és átalakította vendéglővé, amely egyike lett azoknak a korcsmáknak, amelyekben hajnal felé kocsisok és grófok találkoznak lefekvés előtt, illetőleg fölkelés után. Trochard se volt máf mai gyerek és miután alaposan megszedte magát, anyósa pedig még életében feleségére íratva a házat, elhatározta, hogy két év múlva

viszavonul az üzlettől. Erre a célra Camoulinné öreg házat átalakítja. A Trochard-házaspár nekiült és kieszelte, hogy a vén házból „modern” villát fognak varázsolni. A homlokzatot például egyszerűen átfestetik és átépítetik. Nagy, két-szárnyas kaput kap egy markizzal, kétoldalt kis fiúkké lesznek kék majolikavázákkal, stb. Trochard II. Henrik korabeli ebédlőt követelt, Trochardné pedig budoirt óhajtott berendezni.

Minden meg is történt. Egy nap a munkások egész hadserege jelent meg az öreg háznál és Camoulinné legnagyobb rémületére megostromolták az épületet. Allványokat építettek, kopácsoltak, mindenhova beszivárgott a malter, gipsz, cement, a por mindent elborított és a vénasszony egyre rémültebben menekült a földszintről az emeletre, onnan a magtárba, le a pincébe, végül a fészerbe az előnyomuló munkások elől. Hat hónapig tartott a felfordulás és akkor a vén ház helyén csinos villa állt, amelynek előtt Páris határában orrfintorgatva mennek el a fővárosiak, de amelyeket az ittlakók nagy elismeréssel bámulnak.

— Na, Delphine, — mondogatták a szomszédok — most úgy laksz, mint a grófok. Még a vizet is bevezették a házba.

Eddig ugyanis vödörrel kellett a kútból hozni a vizet. Camoulinné mosolygott a dicséretre, de nem nagyon sok meggyőződéssel és pislogva bámulta a villa homlokzatára gótikus betűkkel felírt nevet: Boldogság-lak. Nem mert többet belépni a házba, úgy félt, hogy összepiszkítja a parkettet, — de főleg a rablókra félt. Valahányszor valaki irigykedve állt meg a villa előtt, Camoulinné szíve elszorult: biztosan a rablóknak is így tetszik.

Merő takarékoságból lánya hetenkint egy nap küldte el neki az újságokat, amelyek tele voltak rablásokkal, úgyhogy Camoulinné elmondta aggodalmát lányának.

— Igazad van mama, — felelt Trochardné — hozok neked egy kutyát.

Hozott is egyet. Nagy kutya volt még fiatal, még nagyobb lesz, ha megnő. Bizalmatlanul szimatolt körül az ismeretlen házban.

— Sokat fog zabálni, — aggodott Camoulinné.

— Nem kell tömnöd, — jegyezte meg leánya és a kutya maradt. Azaz csak néhány napig maradt, mert miután senki se törődött vele és enni sem igen kapott, egy szép napon szó nélkül világgá ment.

A betörőktől való félelméhez most már az özvegvnek az a félelme járult, mit fog szólni lánya, hogy így „elherdálta” a drága kutyát. Ijedtében egész nap a környéket járta, holtfáradtan jött haza este, mindenütt kérdezgette, nem látta-e kutyáját? Nem látták, bizony. Negyvennyolc óráig kereste a kutyát, akkor végre holtfáradtan lefeküdt.

Ejféltájban könnyű nesz keltette fel. Felült ágyában. Mintha nehéz csizmában járna valaki a ház körül. Halgatózott, azután hirtelen felugrott, lerohant a pincébe. Ott találták meg a szomszédok reggel, félőrülten a félelemtől. A ház kapuja előtt pedig ott vonított a kutya, amelynek farkára egy lyukas lábast kötöttek.

— Még csak ez hiányzott — jegyezte meg Trochardné, mikor ágyban találta anyját — éppen, mikor pihenni akartunk.

Tanuk és ügyvédek tömege

az antifascisták perének craiova-i tárgyalásán

Craiova-ból jelentik: A 19 antifascista craiova-i perének tárgyalásán egész sereg fővárosi ügyvéd jelent meg, közöttük *Grozdea, Patrascanu, Sanciu* stb. A bíróság elnöke *Pe-trescu* ezredes, királyi ügyész *Popescu-Cetate*. A vádlottak a következők: *Anna Pauker, Co-leff Verbanoff, Marcovici Ester, Radu Soscaia, Liuba Shisinevskaia, Roitmann, Draghici, Kaufmann, Magyaros Sándor, Bernard Andor, Schön Ernest, Grünberg L., Császár István, Nagy István, Ady László, Donca Simo, Caeso Vilma, Krug Samoil, Patrascanu* védő tiltakozott azok ellen a rendszabályok ellen, amelyekkel megakadályozzák, hogy a közönség bejöhessen a terembe. Ugvanezt a kifogást emeli *Stanciu* is. A királyi ügyész azt feleli, hogy a belépést nem tiltották meg, a teremben való tartózkodás azonban csak a rendelkezésre álló hely arányában lehetséges. A királyi ügyész kifogásolta, hogy a védők között több tanu is van. A védők rámutattak arra, hogy ez tévedés. A vádlottak személyazonosságának tisztázása után a tanukihallgatásokra került a sor. A tanuk száma több mint 4000.

Öngyilkos lett egy nadlac-i pékmester

Halva találták a szivattyus kutban

Nadlac-ról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt ma Nadlac községben. *Fazekas Imre* 65 esztendő pékmester az udvarán levő kutba ugrott és meghalt. Az idős pékmester már hosszabb idő óta buskomor volt és ezért családja féltő gonddal vette körül. Pénteken reggel, amikor a család tagjai felébredtek, felült nekik, hogy *Fazekas Imre* nincs a lakásban. Keresésére indultak és az udvaron észrevették, hogy a szivattyus-kut deszkázata fel van szedve. Azonnal odasiettek és a legnagyobb megdöbbenéssel állapították meg, hogy *Fazekas Imre* szedte fel a kut deszkázatát és a kutba ugrott. A szerencsétlen ember testét természetesen azonnal kiemelték a kutból és kihívták a helyszínrre dr. *Messinger Gyula* főorvost, aki azonban már nem segíthetett és csak a beállott halált állapíthatta meg. *Fazekas Imre* tettét valószínűleg idegösszeomlás miatt követte el.

Válassza meg

gondosan fogpasztáját, mert fontos higiénikus feladatot kell teljesítenie!

A legtöbb ember, aki fogát ápolja, a fogápolást épen úgy tekinti, mint a víz és szappan használatát a mosdásnál. Ez a felfogás azonban teljesen hamis. Ha az esztétikai szempontok fontosak is, de a mindennapi fogápolás célja mégis csak a fogak megtartása.

Chlorodont a tudományos alapon nyugvó fogpaszta. Sok millió ember használ naponta *Chlorodont* fogpasztát; ez bizonyítja legjobban kiváló-

ságát. *Chlorodont* a fogakat alaposan megtisztítja, anélkül, hogy az értékes fogzománcot megtámadná. Hatásos oxigén-sót tartalmaz, amely mentollal együtt a száj- és nyálmirigyeket fokozottabb tevékenységre ösztönzi. Ezáltal a káros antiszeptikus szerek mellőzésével természetesen a száj tisztítást érünk el.

A nagyszerűen üdítő mentaiz és az állandóan kiváló minőség tették a *Chlorodont*-ot a legkedveltebb fogpasztává.

Menjen évente kétszer a fogorvoshoz is!

Chlorodont

megőrvi fogait és egészségét!

Hailé Szelasszié Londonból Svájcba költözik

Eden angol külügyminiszter udvariassági látogatása az elmenekült abesszin császárnál

Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter ma délután udvariassági látogatást tett Hailé Selassie császárnál. Eden hír szerint holnap választókerületébe utazik és így nem vesz részt azon a fogadáson, amelyet az abesszin követség rendez a császár tiszteletére. Valószínű, hogy maga helyett külügyi államtitkárát fogja elküldeni. Ezzel szemben azonban Lloyd George elfogadta az abesszin követség meghívását és részt is vesz a fogadáson.

Leleplezések a négusnak tett olasz ajánlatokról

Az angol sajtót különben is élénken foglalkoztatják a négus jövő tervei. Több lap úgy tudja, hogy a császár csak a jövő hét végéig marad Londonban és azután Svájcba költözik, ahol a nemrég vásárolt villájában rendezkedik be. Itt készül majd a Népszövetség közgyűlésére, amelyen Abessziniát személyesen fogja képviselni.

A Daily Telegraph azt írja, hogy a császár szökése Addis-Abebaból meggondolatlanul elkövetett lépés volt. Hír szerint Mussolini a lap tudósítójával nemrég közölte, hogy a császárnak menekülése napján ajánlatot tett, hogy meghagyja számára az amharalakta területet teljes szuverén joggal, azzal a feltétellel, hogy Abessziniát többi vidékére elismeri Olaszország protektorátusát. A Duce ajánlatát ultimátumszerűen tette meg és ötnapos határidőt jelölt meg a válaszára. A császár azonban az ultimátumra már csak menekülés-

sel felelt.

A négus, Kassa herceg és kísérete társaságában tegnap az Ismeretlen Katona síremlékét látogatta meg, ahol koszorút helyezett el. A koszoru szalagjai az abesszin nemzeti színeket viselik, de semmiféle felírás nem volt rajtuk. A síremlék körül összegyűlt tömeg lelkesen éltette az abesszin császárt.

A négus tegnap találkozott Martin-nal, Abesszini londoni követével, akivel hosszabb időn keresztül tárgyalt jövő terveiről. Később a Daily Telegraph munkatársának nyilatkozott és kijelentette, hogy mindent el fog követni alattvalói érdekében. Azt is elmondotta, hogy Goreban új kormány alakult, amely tovább intézi az ország ügyeit és szó sem lehet arról, hogy ő lemondjon felségjogáról. A Daily Herald szerint a császár elmegy Genfbe, a népszövetségi tanács június 29-re tervezett ülésére és személyesen igyekszik megvédeni a

maga és Abessziniá érdekeit. A négus kísérletet tesz arra is, hogy VIII. Edward király kihallgatáson fogadjon és Genfben való utazása közben Párisban is kiszáll, hogy Leon Blum-mal találkozzon.

Eden külügyminiszter ma délután, mint már ismeretes, udvariassági látogatást tett a négusnál. A látogatás mindössze 22 percig tartott. A külügyminiszter szürke cilindert viselt, amivel jelezni akarta, hogy látogatásának nincsen hivatalos jellege. A császár titkára jelentette a sajtó munkatársainak, hogy a négus rövidesen Svájcba utazik, de nem megy el Genfben. A londoni abesszin követség holnap fogadásáról a diplomáciai testület jelentős része hiányozni fog. Eden külügyminiszter maga helyett valószínűleg Cranborne külügyi államtitkárát küldi el, aki a maga részéről már el is fogadta a meghívást. A diplomáciai testület doyenje, a braziliai követ, ezenkívül a francia, lengyel, a belga és orosz követek kimentették magukat. A kisantant követei szintén távollétükkel fognak tüntetni. Eddig csak a keleti államok diplomáciai képviselői fogadták el a meghívást.

A Journal genfi tudósítójának jelentése szerint a svájci szövetség tanács megvitatta Hailé Selassie császár esetleges svájci tartózkodásának kérdését. Végleges döntést a szövetség tanács nem hozott, de úgy véli, hogy abban az esetben, ha a császár Veveyben tényleg letelepedne, akkor előzetesen ígéretet kell tennie, hogy az ország területén minden politikai tevékenységtől szigorúan tartózkodni fog.

Dr. Biró Vencel cluj-i kegyesrendi rendfőnök pert nyert a kultuszminisztérium ellen

A cluj-i Tábla megsemmisítette a minisztérium végzését és az államot a perköltség megfizetésére kötelezte

A cluj-i tábla harmadik tagozata kihirdette ítéletét abban a közigazgatási perben, amelyet dr. Biró Vencel kegyesrendi tartományfőnök indított a kultuszminisztérium ellen. Dr. Biró Vencel ugyanis annak idején, amikor tartományfőnökké nevezték ki, bár a törvény nem kötelezte erre, udvariasságból tudomására hozta ezt a kultuszminisztériumnak. A minisztérium 1935. május 14-ikén, 86.874. szám alatt válaszolt a tartományfőnöknek és az érdekelt legnagyobb meglepetésére közölte, hogy címet nem ismeri el, mert Romániában nincs egyházzogilóg és törvényesen megalakult piarista-rend, tehát rendfőnök, illetve tartományfőnök sem létezhetik. Ezt a leiratot dr. Biró Vencel közigazgatási perrel támadta meg a cluj-i táblánál, amely előtt jogi képviselője, dr. Gyárfás Elemér szenátor kifejtette, hogy a minisztériumnak nincs jogában Biró Vencel dr. rendfőnöki minőségét kétségbevonni. A vallásügyi törvény 27. szakasza ugyanis csak az egyházfők számára írja elő azt, hogy kinevezésükhöz az állam előzetes elismerése szükséges. A vallástörvény 35. szakasza sem alkalmazható ezuttal, mert ez a szakasz azt mondja, hogy az államilag támogatott állásban lévő papok kötelesek bejelenteni magukat. Dr. Biró Vencel viszont nem élvez állami támogatást. A törvény 36. szakasza, amely a rendfőnökökről beszél, sehoh sem

írja elő, hogy a rendfőnököknek a kultuszminisztériummal kellene elismertenök címüket. Kimutatta, hogy dr. Birót egyházzogilóg hatóságai törvényesen nevezték ki és így a minisztériumnak nem volt joga kétségbevonni az ő rendfőnöki mivoltát.

Biró Vencel dr. másik ügyvédje, Peris dr. a tábla asztalára helyezte azt az ítéletet is, amelynek értelmében

a bíróság Biró Vencel dr.-t felmentette a cimbitorlás vádjáról.

Ghibu Onisifor tanár ugyanis kétségbevonta dr. Biró Vencelnek azt a jogát, hogy a rendtartományfőnöki címet viselheti. A később már Ghibu kizárásával, hivatalból folyó per során beigazolódott, hogy dr. Biró tartományfőnöknek ehhez a jogához kétség nem férhet és ezért a bíróság felmentette.

A cluj-i tábla most abban a perben, amelyet Biró Vencel dr. indított a kultuszminisztérium ellen, ítéletet hozott és megsemmisítette a minisztériumi végzést, egyben pedig

az államot ezer lei perköltség megfizetésére kötelezte.

Az ítélet elvi jelentőségű, mert megállapítja, hogy a vallásügyi minisztériumnak nincs joga arra, hogy beleszóljon valamely rend belső közigazgatási kérdéseibe.

Légi aknák lebegő fala védi Párist a repülőátmadások ellen

— Páris nagyszabású készülődését a jövő repülőháborújára —

Még csak egy évvel ezelőtt is a francia légiflotta oly számbeli fölényben volt valamennyi versenytársával szemben, hogy szinte lehetetlennek látszott háború esetén bármely állam eredményes légitámadása Páris ellen.

A legutóbbi évben azonban a szomszédos három nagyhatalom oly mértékben fejlesztette légi haderejét, hogy a számbeli fölény minimálisra zsugorodott. De még ezt is teljesen kiegyenlíti az a minőségi előny, amit Anglia, Németország és Olaszország később épült, tehát modernbb repülőhadereje biztosít. Páris egy reggel arra ébred, hogy védtelen az ellenséges repülőgépek támadása ellen és így a polgári lakosság védelméről nemcsak légháritás, hanem gáz- és bombabiztos fedezékekkel is kell gondoskodni.

Mind gyakrabban láthatók Párisban, különösen a külvárosokban, az „ABRI” feliratu, masszív, cementbejáratu kapuk, ahová légitámadás esetén a lakosság menekülhet. Nemrég nyílt meg Párisban a Place des Fêtes alatt 22 méter mélyen elhelyezett óriási menedékhely, mely 8000 ember betegadására alkalmas. Minthogy ekkora helyiségeket lehetetlen teljesen légmentesen elzárni, mesterségesen a külsőnél valamivel nagyobb a belső légnyomás, ami a levegő állandó kiáramlását idézi elő, anélkül, hogy kívülről gáz kerülhetne a menedékhelyre.

A legutóbb folytatott kísérletek nyomán most új módszert rendszeresítettek, mely hasonlít ahhoz, amellyel a háború alatt a hadikikötőket és egyéb fontos tengeri átjárókat az ellenséges buvárhajók és torpedóvetők ellen védték. Az új találmány a légiakna. Hasonlít a lehorgonyzott tengeri aknához. Vékony, de rendkívül szívós acélhuzalon ballont eresztnek a magasba, melynek kosarában nagyobb

mennyiségű robbanóanyagot helyeznek el. Az ellenséges repülőgépek közeledtére a ballonokat felbocsátják. Így a várost ucélszalagok sűrű erdejé veszi körül, amely fölött különböző magasságban az aknák lebegnek. Éjjel és borús időben, vagyis olyankor, amikor légitámadásokat a legkönnyebb végrehajtani, az aknák láthatatlan falat emelnek a város és a repülőgépek közé. A gépek nem közelíthetik meg a várost anélkül, hogy az aknába ne ütköznek. Az ilyen aknahálózat rendkívül mértékben megnehezíti a pilóta munkáját és lehetlenné teszi szabad mozgását.

Lóverseny Arad-on

*

Az arad-i lovaregylet, amelynek lóversenyei évről-évre nagy látogatottságnak örvendenek, ebben az esztendőben június 14-ikén rendezi meg nagy lóversenyét. A verseny színhelye az I. Rosiori-laktanya maréjze és a vár sétányán levő lóversenypálya lesz. A június 14-iki lóverseny rendezőbizottsága a következőkből áll: Alessandrescu Gheorghe tábornok, garnizonparancsnok, Zissu Dimitrie tábornok, Pleniceanu Ioan tábornok, dr. Groza Ioan prefektus, dr. Cotioiu Romulus városi átmeneti bizottsági elnök, dr. Iancu Adam, a Mezőgazdasági Kamara elnöke, Balteanu Mircea kapitány, a lovaregylet titkára. A verseny napján délelőtt 10 órakor az „Astra”-gyár nyolcezer leies díjáért, valamint az útezer leies Dadillov-díjért folyó versenyeket futják le.

A délelőtti versenyeket az I. Rosiori-ezred manézsában, míg a délutáni a vár sétányán levő „Balacescu tábornok”-lóversenypályán bonyolítják le. Délután a megyei prefektura tizezer leies, Arad városa és az arad-megyei Mezőgazdasági Kamara 13 ezer leies díjáért és a 15 ezer leies Andrányi-díjért folynak le a versenyek.

Orizze meg
egészségi
egyensúlyát!

Hülés, reuma
és fejtájás, to-
vábbá minden
idegbántalom
ellen a leg-
hatásosabb
gyógy-
szer a

IAWON

Kitünő idegesillapító.

Egy doboz 8 tablettával Lei 9.—
kapható minden gyógyszerár-
ban és drogériában.

Színház - Művészet

Az arad-i katolikus főgimnázium növendékeinek rajzkiállításja

Tegnap nyílt meg a katolikus főgimnáziumban a növendékek évvégi rajzkiállításja, mely nem csupán az elvégzett munka eredményei szempontjából nyújt érdekes színes látványt, hanem különösen a gyermeklelkek fejlődésének, az intuición és friss benyomások pszichológiai hátterének megvilágítása révén ad értékes tanulságokat. Hajós Imre festőművész és rajztanár kalauzol végig a különböző osztályok kiállítási csoportján. Lelkesen, a művész és pedagógus odaadásával magyarázza a fiatal növendékek szorgalmi rajzainak eredetiségét, melyek közül nem egy, az ősember primitív művészi megnyilvánulásaira emlékeztet.

— A gyermeknevelés ma már óriási jelentőségű nevelésszöket talált a rajzban — mondja Hajós Imre tanár, aki egy külön teremben maga is kiállította témában és kidolgozásban egyaránt értékes képeit. — Külföldön: Auszriában, Svájcban s különösen az Egyesült Államokban, a legtöbb tárgy megértéséhez a magyarázatához használják a rajzot, mely így már nem csupán mint külön széperzékét fejlesztő tantárgy szerepel. Nálunk még nem ismerték fel a rajz óriási nevelő hatását, de a hozzáértő pedagógus így is ki tudja bányászni a gyermek lelkéből a legértékesebb tulajdonságokat s könnyen felismerheti egy-egy rajzból a gyermek egyéni hajlamait és adottságait. — Nézz meg ezt a képet, — mutat egy színes akvarellre.

A rajz könyvvillusztrációnak készült. Bereczky Imre rajzolta. Címe: „Világégés”. A világos háttérből csak egy falu végéi temető dűledező fákresztjei s egy lerombolt falucska összeomlott fala látszik. Érdekesek a színes fantáziából rajzolt jelenetek, egy-egy kirándulás, téli táj, futball stb. A dekorációs munkák, akvarelek hasonlóképpen figyelemre méltóak.

A másik teremben egyéni elgondoláshu modern képek sorakoznak. Hajós Imre munkái, melyek közül több díjat nyert a Bucuresti-i Szépművészeti Szalon tavalyi tárlatán. Egy szépművészeti folyóirat hosszú cikkben méltatja az arad-i festőművész érdekes „Rátátás” című képét.

— Június 8.: Janovics Jenő dr. rádióelőadása Bölöny Józsefről, a híres mecenásról és intendánsról. A cluj-i magyar színház fénykora fog megelevenedni abban az előadásban, amelyet Janovics Jenő dr. fog tartani a budapesti rádióban Bölöny Józsefről, aki tudvalevőleg egész vagyonát, bihor-megyei birtokát a budapesti Nemzeti Színházra hagyományozta. Janovics egyik legmeghittebb munkatársa és utolsó művezetője volt a romantikus életű intendánsnak és így előadása, melyet hétfőn, június 8-án este 7 órakor fog megtartani, színpadtörténeti szempontból is különös érdeklődésre tarthat számot.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!

TELMÁNYI EMIL

világhírű hegedű-
művész egyetlen arad-i

hangversenye

június 9-én, kedden a Kulturpalotában.

Megérkezett az országba Benes csehszlovák köztársasági elnök

A jugoszláviai közlekedésügyi miniszter képviseli a kormányt a bucaresti-i tanácskozásokon — Rádió közvetíti a szombati diszebed eseményeit a királyi palotából —

Bucuresti-ből jelentik: Benes Eduard dr., a csehszlovák köztársaság elnöke, ma este fél nyolc órakor átutazott Oradea-n. Benes elnök, aki tudvalevőleg részt vesz a bucaresti-i restaurációs ünnepeken, Halmeiu határállomáson keresztül érkezett az országba. A határon Antonescu pénzügyminiszter üdvözölte az uralkodó és a kormány megbízásából Benes köztársasági elnököt, aki itt udvari vonatba szállt át és azon folytatta útját Bucuresti-be. Benes elnök vonata este 7 óra 30 perckor futott be az oradea-i pályaudvarra, ahol a hatóságok fejei várták, továbbá az uralkodó két adjutánsa, Jan Seba csehszlovák követ és a jugoszláv követség egyik tagja társaságában. Az oradea-i fogadtatáson a katonai hatóságokat Ilcusu tábornok helyőrségparancsnok, a vármegyét dr. Ion P. Bancila prefektus, Oradea-várost dr. Bleda polgármester képviselték. Benes elnök rövidesen folytatta útját Bucuresti felé.

Spaho jugoszláv közlekedésügyi miniszter tegnap este 7 órakor Bucuresti-be érkezett. A távollévő Franasovici közlekedésügyi miniszter helyett, a minisztérium államtitkára fogadta a jugoszláv vendéget. A pályaudvaron megjelent Tabacovici, az államvasutak adminisztratív tanácsának elnöke. Spaho miniszter utja a Dunán építendő összekötő híddal van kapcsolatban.

A délutáni lapok arról számolnak be, hogy Stojadinovici jugoszláv miniszterelnök Pál régens herceg távollétében nem hagyhatja el az ország területét és ezért a már Bucuresti-be érkezett Spaho közlekedésügyi miniszter fogja helyettesíteni és a kormányt képviselni. A két ország kormányát ezt a körülményt már május 6-án, a külügyminiszterek közös értekezletén figyelembe vették. A kisantant államok külügyminisztereinek belgrádi találkozásáról kiadott hivatalos kommunikéban is ennek nyoma van és éppen ezért valótlannak azok a külföldön elterjedt hírek, mintha a jugoszláv miniszterelnök nem akarna Bucuresti-be jönni. Ez annál kevésbé felel meg a valóságnak, mert Stojadinovici rövidesen Bucuresti-be látogat és elnökölni fog az ott megtartandó kisantant államok külügyminiszterei konferenciáján, ahol a szövetséges államok egységes állásfoglalása a külpolitikai tekintetben még jobban ki fog domborodni.

Vasárnap diszebedi vacsora lesz a cseh követésén, hétfőn pedig Pál herceg és Benes köztársasági elnök tiszteletére a cotroceni-i kastélyban ünnepélyt rendeznek. Hétfőn délután és este a királyi palotában lesz fogadás, majd Carol király és vendégei végig nézik a kastély udvarán a pompázatos kivilágítást.

Benes Eduard dr., a csehszlovák köztársaság elnöke elutazása előtt rádióbeszédet tartott az államvédelmi kölcsönről. Beszédében Benes elnök foglalkozott az időszerű külpolitikai kérdésekkel is és többek között ezeket mondotta:

— A cseh állam készséggel jelenti ki, hogy minden szomszédjával barátságos viszonyban akar élni. Készségesen állunk szóba ellenfeleinkkel is, hogy a megegyezés lehetőségeinek feltételeit megkeressük, ehhez azonban az szükséges, hogy ellenfeleink tiszteletben tartásuk a kormányrendszereket és azt a formát, amely a népek sorsát eddig is intezte. Csehszlovákia nyugodtan bizhat két hatalmas szövetségesében: Franciaországban és a Szovjetunióban és ezekkel az államokkal mindenkor a legbarátságosabban fog együttműködni. A kisantant mindenféle külpolitikai helyzetben erős védelmet nyújt három tagállamának. A kisantant-törekvéseket a nagy nemzetközi politikában az angol és francia együttműködés támaszthatja legjobban alá.

Biztos vagyok abban, hogy a nemzetközi politika nem mond le az Olaszországgal való barátságról.

— 'A jövőben gondoskodnunk kell arról, hogy megegyezésre jussunk a szomszédos államokkal — mondotta Benes a továbbiak során — mert csak minden állam együttműködésével lehet biztosítani az általános békét. Hangsúlyozzuk, hogy a fegyverek a legfontosabb alkotóelemei a békének, a fegyverkezés nem minden esetben jelent küszöbön álló háborút, hanem csak eszközt a szabadságjogok és a demokrácia védelmére. Szabad és demokrácia népként akarunk élni és ezért el kell ismernünk, hogy

nem lehet megfosztani szabadságától egyetlen népet sem, amely a szabadság fenntartására vonatkozó kötelezettséget teljesíti.

Szent a meggyőződése, hogy a békét meg lehet őrizni és hogy Európa azt meg is fogja tudni őrizni.

D'Ormesson márkí, aki hosszú ideig Franciaország bucaresti-i követe volt és jelenleg rio de janeiro-i követ, Bucuresti-be érkezett a restaurációs ünnepekre.

A restaurációs ünnepekre egyébként a világ minden részéből számos fotóriporter és újságíró jelentette be érkezését. A fogadóbizottság minden intézkedést megtett, hogy a külföldi vendégeket elhelyezhessék és a legjobb helyről nézhessék végig az ünnepek részleteit.

A királyi palotában tartandó holnapi disze-

Meggyilkolta albérlőjét egy házmester Oradea-n

Ady Endre édesanyjának meghitt hive volt a gyilkosság áldozata — Megszökött a gyilkos

Oradea-ról jelentik: Tegnap reggel borzalmas gyilkosság történt Oradea-n a Take Ionescu-uca 67. szám alatt. Az emeletes ház szuterénjában levő házmester-lakásban Szokolán József házmester meggyilkolta Tarr Sándor 28 éves Carmen-cipőgyári munkást, aki évek óta nála lakott albérlésben. A gyilkosságot Kovács János városi pénzeszedő fedezte fel, aki reggel 7 óra után pár perccel megjelent a házmester lakásában, hogy valami városi illetéket behajtsa. A lakás airta zárva volt, kívül a lakat volt erősítve. Az idős pénzeszedő megdöbbenve észlelte, hogy a szobából borzalmas hörgés hallatszik. Kovács szólt Nagy Gyula abaktisztító feleségének, aki a ház másik oldalán levő szuterénlakásban lakik. Nagy Gyuláné megrémült, mert reggel fél ötkor látta az udvarról kimenő Szokolán József házmestert. Együtt felmentek az emeleten lakó Radovici szigurancafőnökhöz és bejelentették a furcsa eseményt. Radovici a házbellekkel felfeszítette a lakás airtáját. A szobában az egyik ágy előtt tekiüdt szétzúzott fejjel Tarr Sándor, akiben volt még élet, de mire a mentők kiérkeztek, hogy a kórházba szállítsák, már kiszervenedett.

A gyilkosság ügyében megindított vizsgálat minden kétséget kizáróan kiderítette, hogy a gyilkos Szokolán József házmester, aki eltűnt Oradea-ról. Az utóbbi időben nemcsak Tarrnak, de állítólag Szokolának is eltűntek különböző értékei a szuterén lakásból. Szerdán ismét heves szóváltás volt az ellopott tárgyak miatt Szokolán és Tarr között, hogy azóta mi történt a kislakásban, azt

Chat Noir
puder a csodás
fátyol, amely az
arcbőr minden
hibáját
eltakarja.

Nem sok olyan nő van, akinek annyira finom és szép lenne az arcbőre, hogy lemondhatna a puder használatáról. Minden arcbőr, ha közelről nézzük, többé-kevésbé látható hibákat árul el. Éppen ezért egy jól tapadó puder használata, okvetlenül

szükséges, amely ezeket a hibákat eltakarja, okvetlenül

szükséges. CHAT NOIR csodás puder, amely tökéletesen eltakarja az arcbőr minden hibáját. Finom puder, amely a bőrt hamvassá teszi és természetes rugalmasságot kölcsönöz annak.

Tegyen Ön is egy kísérletet CHAT NOIR puderrel és meg fog győződni kiváló minőségéről. Minden arcbőr számára, legyen az finom vagy érdes, száraz vagy zsíros, kitűnően megfelel. Finom színárnyalatai az arcbőrnek elbájoló színt és a virághoz hasonló hamvasságot kölcsönöznek. Finom illata emeli a női bájt.

Chat Noir, a híres "Lady" gyár készítménye, kiváló minőségű puder, amelyet mégis a szerénység és alacsonyabb áron árulnak.

Chat Noir

PUDER

A szépség titka — Minden modern színárnyalatban.

ebéden a három államfő beszédet fog tartani, amelyet rádió útján közvetítenek az egész világon. A beszédek rendkívül fontos politikai nyilatkozatokat tartalmaznak és meg fogják világítani a kisantant teljes szolidaritását.

CENTRAL 5, 7½ és 9¼ órakor.

A volgai hajós

Pierre Blancard, Vera Koréne, Charles Vanel, Jakischinoff.

SELECT 3 (mérs. helyárak), 5, 7½ és 9¼ órakor

Eltűnt egy ember! (Egy óceánjáró titka)
Lida Baarova, Albrecht Schönhalz, Willy Birgel

URANIA 5, 7½ és 9¼ órakor

Szárnyas titánok

Warner Baxter, Conchita Montenegro

ZÜRICH ZÁRLAT: Páris 20.38, London 15.56 és fél, Newyork 309.02, Milánó 24.35, Amsterdam 209.15, Berlin 124.50, Prága 12.79 és fél, Varsó 58.

— Hoare új kinevezése. Londonból jelentik: Edward király ma jóváhagyta Hoarenak, az angol tengernagyi hivatal első lordjává történt kinevezését.

— Budapest polgármesterének varsói látogatása. Varsóból jelentik: Szendy Károly, Budapest polgármestere tegnap Varsóba érkezett, hogy meglátogassa a lengyel főváros polgármesterét.

— Vorbuchner püspök bucsuja a sibiu-i egyházközségtől. Sibiu-ból jelentik: Ünneplés, megható keretek között bucsuzott Sibiu katolikus lakossága Vorbuchner Adolf apátlébánostól, akit a napokban szentelnek püspökké Alba-Iulia-n. A plébániaépület Hettinger-termében folyt le az ünnepség. Gaudi Edward főgondnok, az egyházmegye és a hívek nevében bucsuztatta a főpásztort és hálás köszönetet mondott azért a nyolc évi fáradságtalan munkáért, amelyet Sibiu katolikus-sága sohasem fog elfelejteni. Utána Szurduki Krcs Ko. néli magyarpárti tagozati elnök a magyar hívek nevében mondott megható bucsuzót. Válaszában Vorbuchner püspök előbb németül mondott köszönetet az egyházmegye tagjainak, de különösen az egyháztanácsnak, amely a keresztény munkában mindig oly nagy odaadással támogatta és biztosította a kétnyelvű egyházmegye teljes összhangját. Ezután beszédét magyarul folytatta és kijelentette, tudatában van annak, hogy mint főpásztornak, hívei legnagyobb részben magyarok lesznek. Igéri, hogy érdekelket és lelki vezetésüket ugyanolyan lelkiismeretességgel fogja ellátni, amint eddig is tette. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta Vorbuchner püspök beszédét. A püspök ezután átnyújtotta a pápai kitüntetését és az erről szóló oklevelet Resch Rezső elemi iskolai igazgatónak, aki negyven éven át fáradságtalan munkája volt egyháza iskolaügyeinek.

Elárulták az érettségi tételeket

Danzigból írják nekünk: A grandenzi lengyel gimnázium érettségi vizsgáit fel kellett függeszteni, mert kiderült, hogy egyes tanárok előre közölték a vizsgázókkal az írásbeli dolgozat tételeit. A kiküldött vizsgálóbizottság fel függesztette állásától az a három tanárt, akit a diákokkal való összejárásossal gyanúsítanak.

— Budapest készül Eggerth Márta és Jarmila Novotna új filmje. Budapestről jelentik: A Hunnia-filmgyár új műterme csak szeptember elejére készül el, máris szerződést kötettek kibérlésére: állítólag másfél millió pengős óriás-filmet készít Budapestben egy német gyár Strauss János „A denevér” című operettjéből, amelyet már többször filmre vittek. A két főszerepben — Adél és Rosalinda szerepében — Eggerth Márta és Jarmila Novotna lép fel. Eggerth Mártának ez lesz a második filmje Budapestben.

— Elárverezték Freistädter pasa palotáját. Budapestről jelentik: Pénteken délelőtt elárverezték Freistädter Jenő pasa Vilmos császár-utón levő bérházát. Az árverésen a házat dr. Bóczán Elemér ügyvéd vette meg 244.351 pengőért.

— A Szegeci FC. győzelme Finnországban. Helsinkiből jelentik: A Szegeci Football Club, amely Finnországban turnézik, a helsinki-i Pam-pere csapatát 8:0 (5:0) arányban megverték.

— Hatszáz soffőr temette Taska Jánost. Budapestről jelentik: Ma délután temették el Taska Jánost, a Margithidről a Dunába zuhant taxi-tragikus sorsú soffőrt. A temetésre hatvan taxi vonult ki és azon hatszáz soffőr, valamint kétezer főnyi gyászoló tömeg vett részt.

— Orvosi tanácsok Angliának háboru esetére. Londonból jelentik: A British Medical Journal most megjelent számában érdekes cikk foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy háboru esetén milyen élelmiszerkészletek felett rendelkezne Anglia. A legnagyobb angol orvoslap megállapítja, hogy jelenleg mindössze 10 napi buza, vaj és sajt készlet felett rendelkezik a szigetország és ha elvágnák a külvilágtól, még két hétig sem tudná folytatni a háborút. A British Medical Journal mindgyárt tanácsokkal is szolgál arra vonatkozólag, hogy milyen élelmiszerkészleteket kellene jól előre elraktározni, hogy ne fenyegetsen éhínség már a második héten. Elsősorban kemény kanadai és ausztrál búzát ajánl az angol orvoslap, azután magyará, sajtot, vaját, vitamínos margarint, cukrot és konzervtejet.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Pflaß Avram Iancu.

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Boulevardul Regio Eszlanand.

— Letartóztatás illiomtiprás miatt. A nadas-i csendőrség őrizetbe vette Horosni Gligore nadas-i lakost, aki ellen az a vád merült fel, hogy erkölcs-telen merényletet követett el egy 13 éves kislány ellen. Az ügyben bevezették a vizsgálatot s megállapították, hogy erőszak nem történt. A lány ugyanis úgy vallott, hogy önként adta magát oda Horosninak. Ennek ellenére Horosni Gligoret illiomtiprás miatt — amit a törvény hivatalból üldöz — bíróság elé állítják.

Felkelték pénzét — a molyok

Mihailovac községben Gercsics Iván kereskedő hosszabb idő óta negyvenezer dinárt őrzött egy asztalfiókban, hogy alkalomadtán a pénzt valamelyik pénzintézetnél helyezze el. Gercsics legutóbb bankba akarta vinni a pénzt, de amikor a fiókot kinyitotta, nagy ijedtségére megállapította, hogy a bankjegyekből csupán néhány papírfoszlány maradt meg. A fiókból egy egész molyfelhő repült ki és így nem volt nehéz megállapítani, hogy Gercsics megtakarított pénzét ez a veszedelmes rovar pusztította el.

— Bál Sebis-en. Megírtuk, hogy a sebis-i református társadalom ölsikerült bálát rendezett a Kulturházban. Kiegészítésként közöljük, hogy a táncmulatságot a sebis-i református egyház lelkes, fáradságot nem ismerő vezetői rendezték, élükön Patkó Zsigmond egyházigazgatóval. A rendezés sikeréért a sebis-i református presbitériumot illeti meg a legőszintebb elismerés. A bálon nagyszámú, előkelő közönség jelent meg.

— Kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők figyelmébe! A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szervezete Bulv. Reg. Maria 18. sz. alatti helyiségében június 6-án, szombaton este tartja meg első nyári összejövetelét, melyre a tagok hozzátartozóikat és vendégeket is bevezethetnek. Kezdeté fél 10-kor. Pontos megjelenést kérünk.

Juniusi nyaralók!

meglehetően olcsón nyaralhatnak a gyönyörű tengerparton,

a Cecilia pensióban!

Érdeklődni: Bornstein Rezsőnél, Arad, Str. Horia I., d. e. 9-12. 1986

— Az arad-i közkórház új osztállyal bővült ki, amennyiben megnyitott a kórház fogászati ambulatóriuma, amelyet dr. Tamasiu Mihail vezet. Az ambulatórium naponta reggel 8 és 10 óra között ingyenes kezelésben részesít betegeket.

— Vasárnap nagy népiünnepély Balle Lipovagyógyfürdőn. A 11. vadászrezd zenekara Muschatescu kapitány vezetése mellett közreműködésével, amely különben az egész fűrdőidény alatt a fürdőn játszik. A tomla és a tánc d. u. 5 órakor kezdődik, amelyhez szintén a katonazenekar 24 tagból álló jazz-e szolgáltatja a zenét. A népiünnepély iránt úgy Arad-on, mint a vidéken nagy érdeklődés mutatkozik, tekintve az 50 százalékos vasúti kedvezményre, amely különben Lipovara az egész fűrdőidényre érvényes.

Politikai propaganda-tanfolyamokat rendez a nemzeti-parasztpárt országszerte

A nemzeti-parasztpárt vezetősége elhatározta, hogy politikai propaganda-tanfolyamokat rendez. Egy-egy tanfolyam egy hétig tart és azokon minden megyéből ötven nemzeti-parasztpárti ifjú vesz részt. Az első ilyen tanfolyamot Brasov-ban tartják meg, majd pedig a tanfolyamokat Cluj-on, Timisoara-n és a többi városokban folytatják. A tanfolyamok munkaterve a következő:

Első nap: Állam, vallás és polgári szabadságjogok. Második nap: A politikai pártok és azok céljainak ismertetése, valamint a demokrácia és a diktatura megvitatása. Harmadik nap: A nemzeti-parasztpárt története, világszemlélete, a parasztság története és a parasztság kulturális, közigazgatási, egészségügyi fejlesztése. Negyedik nap: Mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, munkás-szövetkezeti politika. Ötödik nap: A nemzeti-parasztpárt ellenségei. Hatodik nap: Szervezés, propaganda. A nők, az ifjúság és a parasztagadók megszervezése. Hetedik nap: Alkotmány. Nemzeti eszme. Mit kell felelniük a nemzeti-parasztpártiaknak ellenfeleik támadásaira és kérdéseire?

— A törvényszék elutasította Pichler Imre szabadlábrahelyezési kérelmét. Az arad-i törvényszék Orezeanu—Janca tanácsa pénteken délelőtt kezdte meg annak a hitellevelesalási ügynek tárgyalását, amelyet Fischer György, az arad-i Mauthner-cég volt főtisztviselője és Pichler Imre követtek el. Mint emlékeztető, az elmúlt év őszén Fischer György az egyik bucuresti-i nyomdában a Mauthner-cég cégjelzésével ellátott levélpapírt készítettett hatszázezer leies hitellevelet állított ki és ennek a hitellevelelnek alapján Pichler Imre az egyik cluj-i pénzintézetnél felvette a hatszázezer leit, amelyet Fischer Györgynek adott át, míg ő a Fischertől kapott negyvenezer leiel Magyarországra menekült, ahol azonban elfogták és kiadták az itteni hatóságoknak. A mai tárgyaláson megállapítást nyert, hogy Fischer György annak idején Sáfrány László vasúti bérletével utazott Bucuresti-be és ezért a törvényszék úgy intézkedett, hogy a C. F. R. képviselőjét is idézzék meg a tárgyalásra. Így tehát az ügy érdemi tárgyalására nem került sor és a fő tárgyalás folytatását július 3-ikára halasztották. Dr. Weininger István ügyvéd ezután Pichler Imre szabadlábrahelyezését kérte, tekintettel arra, hogy teljes beismerésben van, bejelentett lakással rendelkezik és szökésétől nem kell tartani. A törvényszék azonban ezt a kérést elutasította.

— Kereskedelmi összeköttetés Japánnal és Tuniszszal. A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Tokióban külkereskedelmi hivatal létesült, amely készséggel ad felvilágosítást a Japánnal kapcsolatos minden kereskedelmi kérdésben, kívánatra mintákat, áriegyzeteket, címeket közöl, kereskedelmi levelek fordítását vállalja, stb. A hivatal címe: „Tokio Shoko Sodonjo” Tokio. Tamura-Choshiba-Ku No. 4. — Tuniszban francia—román társaság alakult, amely a román—tunizsi kereskedelmi kapcsolatokat szélesbítését célozza. A társaság búzát, tengerit, lisztet, kölest, árpát, babot, diót, mogyorót, szárított gyümölcsöt, konzerveket, valamint sonkát, halat, kenderit akar Romániából Tuniszba vinni, onnan pedig faolaját, foszfátot, mütrágyát, narancsot, citromot, datolyát importálni Romániába. A társaság címe: Union Franco-Roumaine de Tunisie, Tunis, Rue du Bon Secours No. 1. bis.

A levegőben született

Stockholmból jelentik: Észak-Svédországban egy leánygyermek repülőgépen látta meg a napvilágot. Az újszülött anyját ugyanis repülőgépen szállították az 500 kilométernyire fekvő legközelebbi kórházba, de közben a gyermek megszületett. Anya és gyermeke jól érzik magukat.

— Meghalt a világ leggazdagabb orvosa. Bombayból jelentik, hogy dr. Ansari Musszuri közelében a vonaton szívszélhűdést kapott és kevéssel utóbb kiszenvedett. Dr. Ansari a leggazdagabb indiai maharadszák házi orvosa és Gandhinak, a nagy hindu szabadsághősnek, bizalmas barátja volt. A szegény hinduk, akiket ingyen kezel, varázslónak nevezték. Dr. Ansari sok súlyos betegségen segítette, már át Gandhit. Egyszer azt mondta: „Amíg én élek, nem hagyom meghalni a Mahatmát”. Maga is élénk politikai tevékenységet fejtett ki, mint Gandhi követője és nemrégiben több hónapot fogházban kellett töltenie.

— Heti piaci árak. A mai gabonapiacra a buza árában lényeges változás nem állott be. A buza 340—355, a tengeri 300—310, a zab pedig 330 leies mázsánkénti áron cserélt gazdát. A helipiac árai egyébként a következők voltak: Zöldségpiac: Szarazhagyma 5—8, fokhagyma 10—12, újburognya 2—3, savanyukáposzta 10—12, csirág 10—12, hüvelyesborsó 2—3, zöldbab 20—25 lei kilója, Zöldhagyma kötege 1—2, zöld fokhagyma 1—2, levesbevaló zöldség 1—2, erős zöldpaprika drb. 1, szerviánpaprika 2—2.50, hónapos retek 1, kelvirág 5—10, fejeskáposzta 5—8, ugorka 4—10, tök 25—30, (gyalulva csomónként 4—6), kék-tök 15—20, kalarabé 2—3 drb. 1, zöldborsó literje 6—8, saláta 8—10 fej 1 lei. — Gyümölcspiac: Cseresznye 5—16, meggy 4—6, földpeper 10—12, körte 6—8, dió 16—18, dióbél 50—52 lei kilója, szamóca literje 8—10 lei. — Baromfi piac: Kövér liba 260—360, sovány liba 45—100, kövér ruca 100—130, sovány ruca 35—60, tyúk 60—100, jérce 25—60, pulyka 160—240, gyöngytyúk 45—65, galamb 10—15 lei párja. — Élőállati piac: Szarvasmarha 9—11, borjú 16—18, sertés 16—19 lei kilója élő súlyban. — Takarmány piac: Széna 70—80, here 90—100, szalma 40—45 lei mázsánként, kukoricaszár kötege 1 lei. Teltermékek: Tehéntej 3—4, savanyú juhtej 8—10, teffel 20—25 lei literje. Vaj 50—60, tehenútró 6—8, juhturó 20—22, orda 18—20, juhsajt 22—24 lei kilója. Tojás darabja 1—1.20 lei.

Uj diktátor születése

DEGRELLE, a Rex vezére és a nők bálványa

A szép férfi, aki Hitlert utánozza — DEGRELLE női testőr-gárdája — Diktatura készül Belgiumban

Brüsszelből jelentik: Mit fog csinálni Leon Degrelle, a Rex Cristus-párt vezére? Ez iránt érdeklődik mindenki a kis Belgiumban, amely most a világnézeti harcok központjába került. Ide kacsint a hitleri Németország, amely úgy látja, hogy *ismét diktatori csillag van felemelkedőben.* A kommunisták is érdekesnek tartják a mozgolódást, hiszen képviselőik számát megháromszorozták és most történt meg először, hogy kommunista vezér meghívót kapott a királyhoz audienciára. *Jacquemotte,* a kommunista-párt titkára

meg is jelent az udvarnál: szalmakalappal és világos sportruhában.

Ugy találta, hogy legalább ennyire tüntetni kell a régi hagyományok ellen.

De nem is ez a ruházkodási probléma a fontos, hanem Degrelle szerepe. A Rex vezére nemcsak másfélórás kihallgatáson mondotta el véleményét a királynak, hanem *a király fel is ajánlotta neki az igazságügyi miniszterséget, amit ő visszautasított.* Legalább ezt írják a belga nemzeti szocialista lapok.

Ki ez a hirtelen feltűnt vezér? A világsajtó csak annyit tud róla, hogy mindössze 29 éves ügyvéd. Politikában már néhány éve szerepel. Eleinte a katolikus-párt tagja volt, de nem volt megelégedve a vezérek tisztességével, kivált közülük és megalapította az igazság pártját, a Rex Cristust, amelyet később egyszerűen Rex-pártnak keresztelt el.

Programja kissé ködös. *Az igazság és a becsület országaról beszél.* Ennek alapjait akarja lerakni. Ez elég általános program: minden belefér. Még a legszélsőségesebb jelzőszavak is.

Azzal vádolják, hogy Hitlert akarja utánozni. Járt Németországban. Felleléseben és módszereiben feltétlenül sok a hasonlatosság, de maga tiltakozik minden utánzás vádjá ellen. Különben is katolikus, a nemzeti politika mellett a katolikus keresztény politikát hirdeti.

270.000 szavazat ura

Degrelle tehát katolikus politikus, de a katolikus-párt küzdött ellene a legélesebben a választáson. Ahogy kinéztek az ablakon, szemembe tűnik egy hatalmas plakát, amelyet ittfelejtettek a választási küzdelem után. A katolikus-párt *Degrellet békának ábrázolja, amint annyira felujja magát, hogy szétpukkad.* A gúnyos aláírás szerint a Rex-párt hasonló akar lenni a katolikus-párthoz, de a neveléses kísérlet vége a megsemmisülés.

A választási falragasznak nem volt igaza. Degrelle nem pukkad szét. 270.000 szavazatot kapott. Bármily hihetetlen is,

egyik napról a másikra a legkomolyabb politikai pártok közé szorította be a pártját, amelyet eddig figyelembe sem akartak venni.

A népszerűség titka

Hogyan tudott ilyen nagy népszerűségre szert tenni? Ezt kutatja mindenki. Egy kis hitelapja van, amely büszkén viseli a Rex nevet. Ebben kezdte támadni a politikusokat. Elsősorban a katolikusokat. Egymásután leplezte le a panamákat és azt hangoztatta, hogy a korrump politikásokat el kell kergetni, a „hivatásos banditák” helyett egyszerű embereket kell az élre állítani.

A sajtópörök özöne indult meg ellene. Mindegyikben felmentették.

Bizonyított. Később már a megtámadottak nem is mertek sajtópörölni, mert Degrelle felmentése erkölcsi halálukat jelentette.

Ezek a felmentő ítéletek nyerték meg a

közönség szeretetét az új párt javára. Ennek köszönheti közel 300.000 szavazóját. De ezzel még nincs mindenek vége. Két héten belül összeül a Rex-tábor és százezer ember esküszik hűséget a vezérnek. Így, ilyen nyíltan írja a 29 éves fiatalember lapja.

A belga király nagyon nehéz helyzetben van. Alkotmányosan akar uralkodni és a közönség tekintélyes része a diktatura mellett foglalt állást. 21 Rex és 9 kommunista képviselő a parlamentben a parlament ellen fog harcolni. A szocialisták ezzel szemben azt vitatják, hogy a baloldalnak többsége van. Magukhoz számítják a liberálisokat, sőt a kommunistákat is. Ebben az esetben 102 főnyi táborra támaszkodhatnak. A jobboldal összefogása már nehezebb. A katolikus párt nem mehet együtt a Rex-istákkal, mert ezek elsősorban ellenük sorakoznak fel.

Szerettem volna szembekerülni Leon Degrelle-lel. Ez bizony nehéz, mert — hiába tagadja — nagyon utánozza Hitlert. Csak a „saját” sajtóját ismeri el. Mindenesetre ellátogattam a Rex-házba. Mert igenis van. Ez nem barna ház, talán fehér háznak lehetne elkeresztelni. A botanikus-kert mögött van. Kétemeletes családi ház, amelyet most irodahelyiségeknek alakítottak át. Hitlert annakidején fegyveres örök védtek. Degrelle-t mosolygó, de energikus hivatalnokhölgyek.

Nagyon szigorúan igazoltattak. Az újságíróigazolványt hatan is átnézték. Amikor minden rendben volt, kijelentették, hogy — nem mondhatnak semmit, Degrelle szabadságon van. Hiába tanácskozik a király, őt az egész politikai játék nem érdekli. Kifáradt, hazament belga Luxemburgba pihenni.

Nem is lehet megtalálni, mert gyalog jár. hátizsákot cipel.

Mártirhalált halt Broncas hercegné,

akinek sok ezer beteg az életét köszönheti

Párisból jelentik: A tudomány hősi halottjainak száma ismét eggyel szaporodott. A szellemes, okos, gyönyörű Broncas hercegné, aki fiatal korától kezdve a Röntgen-sugarak titkait kutatta, hosszú szenvedés után meghalt párisi palotájában. Ragyogó karriert jósoltak neki már mint diáklánynak és valóban akkor sem hagyta el a régi pályát, amikor Broncas herceg oltárhoz vezette. Ezer és ezer beteg köszönheti az életét a hercegné önfeláldozó ápolásának, de végül

a Röntgen-kutatók sorsa utólrerte őt is.

Két év előtt titokzatos sugarak összeégették a bőrét s megtámadták a csontokat is. Tudóstársai könyörögve kérték, hogy adja fel munkásságát és fekiudjon kórházba, de a hercegné tudni sem akart erről.

— Előbb-utóbb mindnyájunknak meg kell halnunk — írta válaszában — és én

inkább a tudomány csatamezején akarok meghalni.

mint csendes visszavonultságban. A hercegné egy ujfajta tünt talált fel, amelyet villamoság fűtött és ez nemcsak nagy lépést jelentett a Röntgen-kezelés terén, hanem egyéb Röntgen-készüléket is tökéletesítették ennek jóvoltából. Sajnos, a betegség könyörtelenül pusztított tovább és először Broncas hercegné jobbkezeinek ujjait kellett levágni, majd egész kezét amputálták. A mérgezés tovább terjedt és most már többől levágták a jobbkarját. Továbbra is kitarított órhelyén, fáradhatatlanul dolgozott tovább, míg tavaly ősszel egy reggel

Fritz WIESENTHAL

és

Franz ENGEL

a bécsi humor mesterei társulatának
német nyelvű vendégjátéka a budapesti

TEREZZKÖRUTISZINPADON

Schaut her, wir sind's

burleszk revü 20 képben.

2498

Kezdeté: 9 órakor. Rendes helyárrakkal!

Helyettese, satófőnöke vele van. Erőt gyűjtenek, mert kezdődik a községi választás és ezen még nagyobb diadalt fognak aratni.

A legújabb próklamációjukat mégis megmutatták. „75.000 embernek nincs rendes lakása. — olvassom, — A Rex lakásokat fog építeni. Mindenki kap egy darab földet és eget!”

Ez mindenesetre hatásos. A másik így hangzik:

„Legyen vége a trösztök mindenhatóságának, a politikai rablásoknak, a pártok versengésének! Legyenek szervezett, független parasztok. Legyen tisztességes és szabad közélet! Mindenkinek emberséges életet biztosítsunk!”

Fiatal, szép, nőtlen

Degrelle mindenesetre érdekes személyiség most Belgiumban. Különösen a nők lelkesednek érte. Nagyon szép ember. Fiatal és nőtlen.

Legendakör fonódik körülötte. Nem hajlandó senkivel érintkezni. Képviselőinek megtiltja, hogy más politikusokkal érintkezzenek. Fizetésüket be kell szolgáltatni a pártkasszába.

Azt se tudja senki, hogy honnan van pénze. Pedig van. A választás rengeteg összegbe került. Azt híresztelték, hogy a pápa adta a pénzt. Majd azt pletykálták, hogy egy brüsszeli nagyiparos. Degrelle csak nevetett. „A kommunistáktól kaptam! — vágta oda gúnyosan, — az egyik épp olyan buta híresztelés, mint a másik!”

Degrelle mindenesetre komolyan készül diktátornak. A jövő mutatja meg, hogy merre visz a 29 éves fiatalember utia... P. Ö.

már nem tudott az ágyból felkelni.

Hat hónapig szenvedte az élőhalottak kínjait a tudomány hősnője, aki tudományos munkája mellett időt talált még arra is, hogy Páris előkelő társaságaiban vezető szerepet játszon és házáat a születési és szellemi arisztokrácia központjává tette.

Üdítő, egészségjavító, egész esztendőre felhasználható pópás nyaralás a

Fekete-tenger partján

Jöjjön veünk Carmen Sylva-ra tíz napra!
A nyaralási akció június 20-án kezdődik.
Jelentkezés legkésőbb június 12-én.

Részvételi-díj a tíz teljes napra, gyorsvonati vasutiköltéssel (oda-vissza), teljes ellátással, kurtaxa és borra-
valókkal együtt, csak

2.750.— Le!

Kérjen azonnal prospektust az Aradi Közlöny utazási osztályánál.
A nyaralás a Naplások Egyesült Utazási Osztályának rendezésében történik.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A földművelésügyi miniszter jelentést tett az uralkodónak a vetések állásáról

Az idén is olyan lesz a búzatermés, mint a múlt évben volt és 25 ezer vagon felesleg exportálható

Mint București-ből jelentik, Sassu földművelésügyi minisztert kihallgatáson fogadta az uralkodó, aki meghallgatta a miniszter referációját a mezőgazdaság helyzetéről.

— Május közepéig kevés eső volt az ország egyes vidékein, különösen a Duna mentén, Ardeal legtöbbször vármegyéjében. Dobrogeában, Basarabia-ban és Moldova-ban — kezdte jelentését Sassu miniszter — de május 15-ike után megkezdődtek a nagy esőzések. Különösen Ardeal-ban, Bucovina-ban és Basarabia-ban kapott elég nedvességet a talaj, amely már nehezen várta az esőt. Az őszi gabonavetés általában jó, de azért nem mindenütt fejlődött egyformán. A kukorica korán kikelt és jó állapotban van. A bevetett terület körülbelül annyi, mint tavaly volt, azaz kb. 5-6 millió

hektár. Gyümölcsben nem várható nagy termés és különösen a sárga- és őszibarackra vonatkozik ez, amelyek sokat szenvedtek a késői fagy miatt. Az almafát különösen Ardeal-ban rovarok pusztítják. Szőlőben kielégítő termés várható.

— Ami a búzát illeti — folytatta a miniszter — körülbelül olyan termés várható, mint a múlt évben volt, habár az idén 462 ezer hektárral kisebb területet vetettek be, mint 1935-ben, de egyes helyeken jóval nagyobb hozam várható, mint tavaly volt. tehát a termés mennyisége nem változik. Ebben az évben is mintegy 25 ezer vagon feleslegünk lesz, amelyet exportálhatunk. A gabona-rozsda az ókirályságban pusztit és ez különösen Braila-, Constanta-, Dorohoi- és Iasi-vármegyék területére vonatkozik — fejezte be közléseit Sassu miniszter.

A kereskedelmi és vámháborúk kiküszöböléséről tanácskoznak a balkáni államok

București-ben összeállították a jövő hónap elején tartandó gazdasági kongresszus tárgysorozatát — Egységesítik a szállítási díjakat, fellendítik a turizmust és leegyszerűsítik a vámeljárást

Bucureștiből jelentik: A balkáni szövetséghez tartozó Románia, Jugoszlávia, Török- és Görögország megbízottjai július 6-án, a jugoszláviai Bled üdülőhelyen tartják meg gazdasági kongresszusukat, amelyen a „közgazdasági tanács” tagjai vesznek részt. Ugyanakkor Bled-en fognak tartózkodni a jugoszláv királyi család tagjai is, mert ez a gyönyörű fekvésű karintiai üdülőhely — amely a békeszerződés megkötése előtt Veldes volt — már 15 év óta a jugoszláv uralkodócsalád üdülőhelye.

A júliusi kongresszusra kijelölték a kormány megbízottjait és megállapították a tanácskozás programját.

— Szorosabb gazdasági kapcsolatot akarunk létrehozni — mondta Tabacovici meghatalmazott miniszter, a bucurești-i delegáció elnöke —, mert azt szeretnénk, hogy a Balkán-szövetségbe tömörült négy állam áru- és személyforgalma megerősödjön, hiszen szomszédi viszony nál fogva ez igazán könnyen elérhető.

Egységesíteni szeretnénk a szállítási tarifákat, fellendíteni a turizmust, teljesen leegyszerűsíteni a közigazgatást és vám-eljárást és létre akarjuk hozni a teljes közlekedési együttműködést.

A jövőben megvalósítandó újítások mellett azonban meg fogjuk vizsgálni, hogy a legutóbbi kongresszusokon hozott határozatok közül melyeket hajtottuk végre és milyen tervek maradtak megvalósítatlanul.

A jelenlegi helyzethez mérten a lehető legjobb feltételek mellett kívánjuk megkötni a négy állam között a külkereskedelmi és fizetési egyezményeket. A program összeállításában segítségünkre volt a nemzeti export-intézet és a Kereskedelmi és Iparkamarák Uniója, amely megállapította, hogy milyen feltételek mellett jöhet létre a négy állam szoros együttműködése.

Saltókörök értesülése szerint a bledi tanácskozáson elhatározza a négy állam, hogy a legközelebb megkötendő kereskedelmi szerződésekre a „legtöbb kedvezményi” záradékot is rá fogják vezetni, amint az a világháború

előtt is szokásban volt az egymással szoros gazdasági kapcsolatot fenntartó államok közt.

Az áruforgalom teljes zavartalanságának biztosítása céljából van szükség a „legtöbb kedvezményi” záradék bevezetésére és ez esetben elkerülhető lesznek azok a kereskedelmi és vámháborúk, amelyek az utóbbi hónapokban a Balkán-államok között keletkeztek. Mint emlékeztet, a román-görög és román-török külkereskedelmi forgalmat is megzavarták ezek a kereskedelmi és vámdifferenciák, amelyek több hónapra megszakították a kapcsolatot az említett államok között. Ezeket a gazdasági háborúkat egyszersmindenkorra ki akarják küszöbölni és e célból praktikus megoldásokról döntenek a bledi kongresszuson.

— AZ ÉLELMÉZÉSI IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK KONGRESSZUSÁNAK FONTOS HATÁROZATAI. Már megemlékezünk arról, hogy az élelmézési szakmához tartozó kereskedők és iparosok București-ben országos kongresszust tartottak, amelyen Costinescu dr. kereskedelmi és ipartügyi miniszter, valamint Nagura földművelésügyi államtitkár is megjelent és az utóbbi a borszakma válságáról is nyilatkozott. Most pótlólag azt jelentik, hogy a többnapos kongresszus olyan javaslatot fogadott el, amelyek értelmében a vendéglősök és kávéháztulajdonosok a jövedelmi adónak öt évre való megállapítását, az adóterhek csökkentését és a személyszállítási díjak 50 százalékkal való leszállítását kívánják. A vasúti tarifa-csökkentése a személyforgalom emelését célozza. A fenti határozatokat tartalmazó memorandumot küldöttség fogja átnyújtani az illetékes szakminisztereknek.

— Hargitay Bertalan a „Comex” vezérigazgatója. Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a „Comex” külkereskedelmi vállalat vezérigazgatói tiszt-ségéről Hargitay Bertalan lemondott, illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a „Comex” vezetésében változás nem állott be és annak vezérigazgatója továbbra is Hargitay Bertalan maradt.

— UJABB 200 MILLIÓ LEIES ÁRUCSERÉRE KAPOTT ENGEDÉLYT EGY ISMERETLEN VÁLLALAT. București-ből jelentik: Az illetékes fórum 200 millió leies kompenzációs engedélyt adott a „Standagra” című, mostanig ismeretlenül maradt export-import vállalatnak. A 200 millió leies kompenzációs üzlet az A) listában levő cikkekre vonatkozik. Ebből 150 millió lei értékű árut számítanak a B) listában levő áruk behozatalára. 50 millió lei pedig felhasználandó az angliai, svédországi és norvégiai régi kereskedelmi követelések törlesztésére, tehát az említett három országgal szemben fennálló kereskedelmi tartozásunk törlesztésére 50 millió lei értékű árut szállít a „Standagra” című vállalat.

A Wall Street rejtelméi

A Manhattan-félsziget csucsán, melyet a Hudson-folyó és az Óceán határol, torkolódik és zsúfolódik össze Newyork gazdasági és pénzügyi élete. Ez a híres üzleti negyed, ahol a felhőkarcolók minden emeletét vállalatok, bankok, üzemek irodái foglalják el és innen irányítják a dollár világgazdasági harcát.

Innen indul ki a híres Broadway, melynek gócpontja azonban jóval feljebb, a 40.ik és 50.ik ucca között, a Times Square körül van. És itt van a híres Wall Street is, amely ma már olyan fogalom világszerte, mint a londoni City. A Wall Street nevezetessége a newyorki tőzsde, vagy hivatalos nevén „New-York Stock Exchange”.

A newyorki tőzsde születésének időpontja a fiatal köztársaság első éveire esik. A kongresszus az államadósságok fedezetére 8 millió dollár névértékű kötvényt bocsát ki, amely megindítja a pénzpiac és banküzlet forgalmát. E korszakban a bankári s az ezzel legtöbbször összefüggő ügyvédi foglalkozás igen megvetett és alacsony társadalmi megítélésben részesült és az egykori new-englandi közvélemény az első pénzembereket vérszopóknak és „zsebtolvajoknak” nevezte.

A kormány által kibocsátott kötvények elhelyezése egyben megindítja a részvényforgalmat is. Ez a részvény- és könyvpiac — mely a hatalmas arányokban fejlődött amerikai tőzsdét élet kezdetét jelenti — igen egyszerű keretek között bonyolított le. A jelenlegi Wall Street 68. számú épület helyén egy platánfa állott, itt gyűltek össze Newyork első tőzsdései mintegy tizenketten és bonyolították le napi üzletkötéseiket. A mind nagyobb arányokat öltő üzleti forgalom bizonyos irányelvek és szabályok alkotását tették szükségessé és így 1792-ben hivatalosan is megalakult a 24 tagból álló newyorki tőzsde, mint önkéntes vállalkozás. 1817-ben a Wall Street 40. szám alatt bérelnek helyiséget. Mai épülete — a Wall Street és Broad Street sarkán — 1923-ban épült és ezt a huszonkételemes modern palotát 1928-ban a szomszédos Blair Building és Commercial Cable Building megvételével bővített ki.

A newyorki tőzsde tehát önkéntes társulás, melynek szervezete tulajdonképpen a tagok közötti szerződés. 1929 február 7-ig a tagok száma 1100 volt, melyet a sok évtizedes vita és küzdelem után 275 új tagsággal növeltek. A régi tagok mindegyike egy negyed új tagságot kapott, melyet 3 éven belül eladhattak, vagy átruházhattak s így a newyorki tőzsde jelenlegi taglétszáma 1375. A tagok belépéskor 4000 dollárt fizetnek és évenként megállapított tagdíjat, amely azonban nem lehet 1000 dollárnál magasabb. Nyugdíjjellegű biztosításként minden tag halálakor a többiek 10-10 dollárt fizetnek és így az elhunyt tőzsdés hátramaradtjainak 10.000 dollárt juttat az elnökség.

Ha a szűk Wall Street rohanó forgalmába belép az ember a tőzsde minden díszől mentes előcsarnokába, csak megfelelő ajánlás és igazolás után nyerhet bebocsátást.

A terembe kizárólag csak a tőzsdetagoknak szabad a bemenet, míg a szigorú ellenőrzésen átjutott látogatókat a kazartra vezetik. Már a folyosón mindinkább erősödő zaj fogadja az érkezőt, mely lépésről lépésre mélyebb lesz. Olyan ez, mint a föld mélyéből feltörő titokzatos hang, a poklok mélységes, drótt zenéje. És valóban, amikor az ember belép az ajtón s elborítja a felhangzó artikulálatlan lármá, meghökkenve döbben vissza. Pár méterrel alább, a hatalmas teremben több száz ember gomolyog egymás háján, mindenki kiabál és ennek leszűrődő eredményeként a táviratjelző készülékek a számok sorozatát közvetítik s vetítik a falra: az üzleti forgalom lázmérőjét, a részvények és kötvények árfolyamait.

Lassan, csak percek múlva lehet az összefüggést megtalálni és az örült iramu forgalom rendszert feltárni. Mert ez a látszólag zakatoló és zagyva embertömeg pontosan működő rendszerbe dolgozik és minden lépésüket, minden üzletkötésüket gépek rögzítik meg és közlik a nagy nyilvánossággal.

De igen érdekes rövid bepillantást nyernt a tőzsdés munkájába is. A tőzsdés ügyfele megbízását rendszerint írásban kapja, vagy a tőzsdét órák alatt ugyancsak írásban felvett telefon-üzenetekben. A megbízásban megjelölt feltételek szerint az ügynök megvásárolja vagy eladja a kérdéses részvényt mennyiséget s erre közli a telefonosztállyal, amely a teljesített megbízást az illető irodának jelenti. A mai technikai berendezés már a legnagyobb gyorsaságot is eléri. Így egy sanfranciscói telefonmegbízást a tőzsdés átvéve, egy perc múlva már közölte is a vétel lebonyolítását a 3000 mérföldnyire levő megbízójával.

A teljesítés a következő napon délután negyed háromig történik. Az üzletkötés pillanatában az eladott részvények mennyiségét és árát a rész-

SZEGEDRE

június 11-ig

utólagos 2.50 pengős vizum és 50% vasuti kedvezmény.

Igazolványok a

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap a perneava-i klubok körmérkőzése, hétfőn az első- és másodosztályú válogatottak találkozása a főesemény

— Részletes biródelegálás —

A vasárnapi futballprogram legérdekesbbnek ígérkező eseménye a perneava-i klubok, a Transylvania, Unirea, Fortuna és Crişana körmérkőzése, amely rendkívül érdekesnek ígérkezik. Kétszer 30 perces mérkőzéseken találkoznak a csapatok és egy délután a teljes körérkőzést lebonyolítják. Dél előtt a Soimi-CFR és a Sparta játszik le az első selejtező mérkőzést. délután pedig a Banatul-pályán a sannicolaul-mic-i csapat a Patriával játszik bajnoki meccset. Hétfőn a Gloria-pályán az első osztályú válogatott csapat a másodosztályú válogatott együttesel méri össze erejét. Itt említiük meg, hogy az alkerületi sportszövetség felhívja az egyesületeket, hogy megbizottait szombaton délután 6 órára küldjék ki a CAA sporttelepre, ahol a klubok megkapják az utasításokat a hétfői sportün-

nepségekre vonatkozóan. A kétnapi biródelegálást alant adjuk:

Vasárnap:

Gloria-pálya: 10.00 óra: Soimi-CFR — Sparta, bíró: Tomi, határbírók: Pálinkás és Musca.

CAA-pálya: 14.15 óra: Transylvania — Fortuna, bíró: Vecsernvs 15.25 óra: Unirea — Crişana, bíró: Fock. 17.45 óra: a vesztesek, bíró: Varga. 18.55 óra: a győztesek, bíró: Polareczky.

Banatul-pálya: 17.30 óra: Banatul — Patria, bíró: Luţai, határbíró: Kirschner.

Hétfőn:

Gloria-pálya: 17.00 óra: Arad I. oszt. válogatott — II. oszt. válogatott, bíró: Oravetz.

Rovine-i pálya: CAA — Virtutea, CAR komb., bíró: Macean.

vények különböző csoportja szerint felállított asztalnál bejelentik, honnan a tőzsdei tisztviselő egy kis cédulán közli az u. n. „tickers” kezelőkkel. (Pl. G. M. 32 és fél jelenti, hogy 100 darab General Motors-részvény darabonkénti 32.25 dollár árfolyamon cserélt gazdát). A ticker rendszerint pár perc múlva már a tőzsdeteremben is jelzi a legutolsó üzletkötést és árfolyamot, a nagyközönség pedig sokszorosított árfolyamlapról értesül. Ez a készülék jelenlegi modern alakjában pillanat alatt lerögzíti az üzletkötéseket, egyedül a váratlan forgalmu napokon nem tudja pernyi pontossággal közölni az eredményt. Így egy rendkívül élénk napon, 1925 január 3-ikán, tizenegy és tizenkét óra között 934.600 részvény cserélt gazdát és a ticker csaknem háromnegyed órával maradt el, mert 12 óra 42 és fél perckor mutatta az utolsó üzletkötést.

A „szabadforgalmi pengő”

Ezután is csak a Jegybank import-engedélye alapján lehet pengőt venni

Arad. Az utóbbi időben többször ismertették a magyar-román kereskedelmi és fizetési szerződéseket. Az új egyezmények alapján a rendelkezésre álló pengő egyrésze — mint köznyelven mondják — „átment a szabad kereskedelembé”. A laikusok tájékoztatása céljából alább közöljük, hogy mit kell érteni „szabadkereskedelmi pengő” elnevezés alatt, mert a közönség egyrésze azt hiszi, hogy az illetékes fórum teljesen felszabadította a forgalom számára a magyar valutát és az most már szabadon vásárolható a felhatalmazott bankoknál. Ez a hiedelem téves, mert a legutóbb kötött román-magyar fizetési szerződés csupán az alábbi korlátozások között, export és importcélokra szabadította fel az áruelexportból származó pengőmennyiségek egy részét:

A két ország között kötött fizetési egyezmény április 1-én lépett ugyan életbe — mondotta egy devizőr — azonban még nem mehetett át teljesen a gyakorlatba. A Banca Naţională sem az egyezmény szövegét, sem a végrehajtási utasítást nem küldte meg az itteni autorizált pénzintézeteknek. A kereskedelmi és fizetési forgalom azonban részben mégis ennek alapján bonyolódik le, mert az érdekeltek ismerik az egyezményeket.

Az április elseje előtti exportból és importból származó pengőösszegek 60 százaléka most is magánkompenzációban használható fel. Az ilyen pengőben nálunk nagyobb a kereslet, mint a kínálat. Az április elseje utáni export és importpengő 75 százaléka a Banca Naţională-t illeti meg és csak 25 százaléka megy át a kereskedelmi forgalomba. Azonban ezt a 25 százalékot is csak a Banca Naţională engedélyével bíró árimportőrök vehetik meg szabadon. Ennek a „szabad forgalmi” pengőnek jelenlegi árfolyama 25 lei. Így tehát világos, hogy a „szabadforgalom” nem vonatkozik a pengőbankjegyekre, amely ezután is csak a zügforgalomban szerezhető be.

= Megkönnyítik a csehszlovákiai árubehozatali engedélyek megszerzését. Bucuresti-ből jelentik: Felsőbb intézkedés következtében a külkereskedelmet szabályozó hivatalnak a legrövidebb idő alatt ki kell bocsátani a cseh árimport-engedélyeket, tekintet nélkül arra, hogy az importálandó árukra van-e elég rendelkezésre álló csehszlovákia vagy nincs. A legfelsőbb kontingenshivatalnál még a határidő lejártá után is elfogadják a Csehszlovákiából importálandó áruk behozatalára szóló kérvényeket.

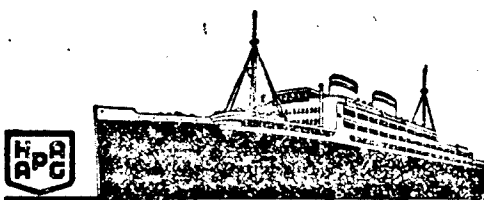
= NAGYJELENTŐSÉGŰ UJTÁSOK A ROMÁN-LENGYEL ÚJ KERESKEDELMELI ÉS FIZETÉSI SZERZŐDÉSBE. Bucuresti-ből jelentik: Costinescu kereskedelmi miniszter elnöklése alatt értekezletet tartottak a szakminiszteriumok megbízottjai, akik a román-lengyel új kereskedelmi és fizetési egyezmény előkészítő tárgyalásáról folyó tárgyalásokat megbeszéltek. Elhatározták, hogy bizottságot küldenek Varsóba az egyezmény előkészítő megbeszélésekre. Ugyanis 1:1 alapon akarunk árucsereszerződést létrehozni, a rendkívül sürgős fizetéseket pedig különleges kompenzáció alapján, valamint a lengyel valuta szabadforgalomba való hozatalával akarjuk kiegyenlíteni.

= Napraforgó-olaj után érdeklődik Hollandia. A Kereskedelmi és Iparkamara közli: Hollandiai cégek napraforgó-olajat kívánnak exportálni Romániából. Ugyancsak érdeklődés mutatkozik napraforgó-olajpogácsa után is. A kérdéses cégek címe megtudható a Kamaránál.

A másodosztályú bajnokság állása

1. Sparta	22	17	2	3	73	21	36
2. Astra	22	16	4	2	69	15	36
3. Fortuna	22	14	2	6	50	28	30
4. Titanus	22	13	3	8	48	21	29
5. Banatul	21	12	5	4	47	23	29
6. Vulturul	22	9	2	11	40	50	20
7. Crişana	22	9	1	12	43	52	19
8. Victoria	20	7	2	11	26	46	16
9. Slavia	20	6	1	13	35	39	13
10. Concordia	22	5	2	15	31	64	12
11. Lyra	21	3	1	17	17	71	7
12. Patria	20	2	3	15	18	67	7

O A Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke Helsinkiben. Baillet Latour gróf, a N. O. B. elnöke repülőgépen Helsinkibe utazott, hogy a helyszínen győződjön meg a finn olimpiai előkészületek komolyságáról és megállapítsa, hogy a finnek javára történő döntés esetén Finnország le tudná-e megfelelően bonyolítani az olimpiát.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

HAPAG Gyorsszolgálatai.

Kényelmesen, gyorsan és olcsón utazhat Északamerika és Kanada,

Középamerika (Columbia, Venezuela stb.)

Délamerika,

valamint minden tengerentúli ország kikötőibe.

Kéjutazások és tanulmányi utak.

Afrikai utazások a német Afrika-vonal hajóival.

Felvilágosítást és prospektust készséggel ad:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képvisellete:

Künstler

Vízum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Regina Maria 24. Tel. 86. 461

Lázás készülődés folyik az Első Magyar Grand Prix-re

A június 21-én lefutásra kerülő Első Magyar Grand Prix résztvevői és a gyárak már nagyban készülnek a népligeti versenyre. Biztosan indulnak:

Auto-Union: vezetők Rosenmeyer, Varzi, Stuck.

Mercedes-Benz: Vezetők Caraciola, Chiron, Von Brauchitsch.

Scuderia Ferrari: vezetők: Brivio, Nuvolari, harmadik vezető a startnál.

Továbbá: Ghycy herceg, Balestrero, Belmondo, D'Estrez, Soffietti és a két híres hölgyversenyző: Miss Elison és Mme Itier.

A gyárak versenyzőgépeiket hatalmas szerelőszeméllyel küldik Budapestre, a szerelőket két-három mérnök kíséri a versenyintéző fősportigazgatóval. Magától értetődik, hogy ezek a hatalmas teljesítményt produkáló gépek különleges csomagolásban, különleges rugózott zárt autókban érkeznek Budapestre. Mint érdekes körülményt említiük még, hogy a versenyen résztvevő gyár három kocsiából álló teamjéhez 5000 gyújtógyertyát és 180 külön kereket indít utnak, ezenkívül egy külön service-autó kíséri a csapatot, melynek belseje egy tökéletesen berendezett miniatűr javítóműhely. A népligeti kör teljesen ismeretlen a világhírű Grand Prix-versenyzők előtt és így mégközelítően sem lehet tippelni, hogy fog győztesként kikerülni a június 21-iki küzdelemből.

A versenypálya tökéletes berendezéséhez eddig 5000 homokzsákot használtak fel a veszélyes pálya biztosításához. A Simor-uccal egyenest a népligeti kis körrel kötötte össze a versenyintézősége, itt lesz a pálya legélesebb hajlása. Az egész Népligetet dróttal kerítik be és ehhez 35.000 méter sima drótra és 18.000 méter tüskés drótra van szükség. Elfogyott eddig két vagon karó a drótok felfüggesztésénél. A pályára 14 telefonvonalat húznak és 14 állomás lesz a helyszíneközvetítés lebonyolítására. A közönség informálására 20 hangszórót szerelnek fel. A versenyzők biztosítására 18 mentőállomást és 18 tüzoltó-állomást állítanak fel.

O Boros Pál Középeurópai Kupamérkőzést vezet. A Békéscsabán élő, arad-i származású Boros, az SGA, majd a CAA volt játékosa, ismét nagy kitüntetésben részesült. Amint ismeretes, Boros az ősszel Budapesten a Hungária-Ferencváros derbimérkőzést vezette, most pedig a magyar birótestület a Középeurópai Kupamérkőzéseket vezető bírók közé sorolta Borost.

Az „U“ rávert a Victoria-ra a cluji derbin

Universitatea—Victoria 3:1 (0:1)

Közel 2000 néző jelenlétében bonyolították le a helyi derbit Cluj-on és az „U“-nak sikerült ráverni régi riválisára. Az első félidőben a Victoria többet támadott és Pop I. révén meg is szerezte a vezetést, de szünet után az „U“ kerekedett felül és Szaniszló egyenlített, Paunescu és Orza pedig a győzelmet is megszerezték. Biró Tica Iliescu. A cluj-i mérkőzés után a nemzeti bajnokság tabellája a következő:

Ripensia 18 11 4 3 50 29 26

AMEFA	19	10	5	4	33	21	25
CAO	18	8	5	5	33	26	21
Gloria	19	9	2	8	41	44	20
Juventus	16	7	3	6	33	24	17
Venus	16	6	5	5	34	28	17
Chinezul	19	7	2	10	37	50	16
Unirea-Tricolor	17	6	4	7	43	42	16
Crişana	18	6	3	9	38	37	15
Victoria	20	6	3	11	34	54	15
CFR	17	7	—	10	37	38	14
Universitatea	19	6	2	11	28	48	14

O Az Intelegerea Timişoara-n. A jóképességű grădişte-i csapat vasárnap Timişoara-n vendégszerepel és a jó játékerőt képviselő Frateliával méri össze erejét. Remélhetőleg az Intelegerea megállja helyét és legyőzi timişoara-i ellenfelét.

O Xifando nem vállalta a Ripensia—Universitatea Román Kupa mérkőzés vezetését. Xifandoval ugyanis a Liverpool—Ripensia mérkőzésen a timişoara-iak nem voltak elégedve, ennek az elégedetlenségnek kifejezést is adtak, erre Xifando kijelentette, hogy a Ripensianak nem vezet többé mérkőzést.

O „Hellas“ klub győzelmi vacsora ma este 8.30 órakor a klubházban. Vendégeket szívesen látunk.

O Ismét győzött a Bocskai. A debreceni proficsapat turájának harmadik mérkőzésén, Lublinban az Unia ellen mérkőzött és 6:3 (1:1) arányban győzött. A Bocskai gólgám Teleki (2), Berecz, Markos, Boros és Hajdu osztózkodtak.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
feln.

**„OLLA“
GUMMI**

„OLLA“ Preservatív. Negyven évi tapasztalat garantálja a legmodernebb minőséget. „OLLA“ Cristallin és „OLLA“ Tropis-solyem minden gyógyszerárban és drogeriában. Ügyeljen az „OLLA“ márkára.

UJ KÖNYVEK

Falk Géza: „Mindentudó zene zsebkönyv“. Második bővített kiadása jelent meg az alig három hónappal ezelőtt kiadott könyvnek, melyet maga a szerző így jelöl meg: „A zenében továbbfejleszteni kívánók, a művelt nagyközönség és a zene tanulói részére“. A 256 lapos kötet vászonba kötve 119, füzve pedig 73 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-újdonságok jegyzékét.

A walesi herceg Kelet-Afrikai vadászutja. A könyv szerzője időközben a világ leghatalmasabb birodalmának királya lett. A Franklin Társulat „Utazások és Kalandok“ sorozatában jelent meg „A walesi herceg Kelet-Afrikai vadászutja“ címmel ez a pompás könyv, amelyhez hasonló már — a szerző személyét is figyelembevéve — alig van a világirodalomban. A vastag kötet a Franklin Társulat kitűnő kiállításában 112 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok jegyzékét Lepagétól.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

„N. M.“ jelígre levél van a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁS

AZONNALRA szakácsnő és szobaleány jó bizonysággal keresetnek. Cim a kiadóban.

Jólfőző románul beszélő szakácsnő jó fizetéssel azonnalra felvétetik. Dominiul, Petris. 2695

MINDENBES szakácsnő keresetnek jó helyre, Str. Cloşca 12. szám, I. emelet, 8. ajtó. 2625

Fiatal irodai munkaerőt

keresünk perfekt román nyelvismerttel azonnali belépésre. Ajánlatok „Gépiró“ jelígre a kiadóba kéretnek. 2637

Gépirónő, ki a magyar gyorsírásban perfekt, a román és német nyelvekben jártas, azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok „Perfekt gépirónő“ jelígre a kiadóba adandók le. 2581

LAKÁS

Kiadó a főtéren két szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárattal. Irodának is nagyon alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

Központban fekvő 4 szobás modern parkettás, fürdőszobás lakás elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 2590

Park mellett tiszta, világos, különbejárattal butorozott szoba kiadó. Str. Aviator Gheorgescu 11a., 8. ajtó.

VÉTEL ÉS ELADÁS

LISZKA kávéjának jóságáról és olcsóságáról Ön is meggyőződhet! P. Catedralei I. 1265

„Chevrolet“ autó teljesen jókarban lévő 4 új gumival eladó. Str. Russu Sirianu No. 81. 2624

KEREBEK áramfejlesztő nyersolajmotort megvételre. Ajánlatokat: Dominiul, Petris. 2594

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN

Calea Saguna 72. számú ház

nagy telekkel 170.000 leiért. — A volt Gutzláhr birtokból 5 kat. hold prima föld, közvetlen út mellett, 175.000 leiért eladó.

Megbízott: Kiss Lajos „URANUL“ ingatlan irodája, Str. Horla 2. szám, városházával szemben. 2638

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

SZOMBAT, JUNIUS 6.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofon. 13.03: Déli hangverseny. Szórakoztató zene. 13.25: Hírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30 Szórakoztató zene. 16.45: Ora străjerilor. 18.00: Katonazene. 19.00: Időjelzés, időjárás. 19.15: A rádiózenekar hangversenye. 20.00: Rádiógyetem. 20.20: Rádiózenekar (Vizek zenéje.) 21.00: Păraşcu mérnök előadása. 21.15 Táncczene. Jazz-számok dalokkal. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: Az Urziceanu zenekar hangversenyének közvetítése. 23.45: Hírek. 24.00: Hangverseny közvetítése a Cina-vendéglőből.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Gyalogszánon az Északi-sark felé. (Felolvasás.) 11.45: Spanyol mesterek képeinek gyűjteményét ismerteti Balás-Piri László dr. 13: Déli harangszó. 13.05: A Liszt emlékkiállítás ünnepélyes megnyitása a Nemzeti Múzeumban. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Miért nem költözik el a veréb. (Felolvasás.) 17.45: Pontos időjelzés. Hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18.35: A Szilágyi Erzsébet leánygimnázium ének-kara. 19.25: Tóth László dr. előadása. 19.35: Cigányzenekar. 21: „Alkonyati képek.“ 21.50: Hírek. 22.15: Zenepáródiák és tréfák. Közben kb. 23: Időjárásjelentés. 23.30: Táncclemezek. 0.15: Közvetítés a Metropolisz szállóból. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.30—18.55: A Szociális Missziótársulat előadása. 19.25—19.45: Cigányzenekar. 19.50—20.15: Mezőgazdasági felőra. 20.20—20.50: Magyarok és irek. 20.55—21.30: Pancso Wladigeroff műveiből zongorázik 21.35—21.50: Hírek.

Bécs. 8: Ébresztő. 8.25: Könnyű lemezek. 11.50: Reverelli Minna jódlizik (lemezen.) 13: Hangverseny. 15: Ivogün Mária lemezeken énekel. 17.15: A bécsi helyi férfiak hangversenye. 18: A bécsi ünnepi hetek megnyitása. 23.10: Chopin művek. 0.05: Táncczene. Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 17: Veselinovics Janko estje. 18: A zenélő Bécs. 20.50: Zene különböző vendégeiből. 23.20: Rádiózenekar. 0.10—0.30: Táncclemezek. Deutschlandsender. 7: Ébresztő. 7.10: Zongoraverseny. 17: Lemezek. 19: Népdalok és néptáncok. 20: Vidám

óra. 21.10: Operettest. 23.30: Hangverseny.

Milano. 20: Hírek többen nyelveken. 21.45: Bizet: Gyöngyhalászok. opera. Utána hírek.

München. 20.35: Strauss: Rózsavölgyi vigopera.

Pozsony. 17.05: Rádiózenekar. 18.15: Lemezek. 18.45: Barta egyfelvonásos hangjátéka.

VASÁRNAP, JUNIUS 7.

Bucuresti. 7.30: Hírek, torna. 12.40: Hangverseny. 13.25: Sport. 14.15: Hírek. 15: Hírek. 17: Gazdáknak. 18: Matache-zenekar hangversenye. 19.20: Rádiózenekar. 20: Előadás. 20.20: A hangverseny folytatása. 21: Ziehrer: A csavargók, operett a stúdióból. Az operett előadása közben a szünetben hírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—11.55: Református istentisztelet. 12—1.15: Róm. kat. istentisztelet. 1.20: Időjelzés. 1.35: Déli órszámítás és térzene az Országzászlónál. 2.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3.45: Egészségügyi Kalendárium. 4: Homoki gazdálkodás. 4.50: Cigányzenekar. 5.30: Kalotaszeg. 6: A rádió szalonzenekara. 7.10: Szép Ernő elbeszélése. 7.35: Harmonikakettős. 7.55: Kis barátunk a gyermek. 8.25: A „Juniusi hetek“ megnyitó előadásának közvetítése az Operaházból. Az első szünetben kb. 8.50: Helyszíni beszámoló. A „Pierette fátolya“ után kb. 10.30: Hírek. 10.55: Hanglemezek. 11.30: Cigányzenekar. 12.20: Jazzzenekar. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 4—4.45: Cigányzenekar. 5.30—5.55: A rádió szalonzenekara. 8.10—8.25: Dobos Imre tárogatózik zongorakísérettel. 8.30—8.55: Régi magyar festők Esztergomban. 9—10.15: Hanglemezek.

Belgrád. 11.30: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 5: Közvetítés Novisadról. 6: Gramofon. 7.50: Dalok. 8.50: Gramofon. 10: Közvetítés Novisadról. 11: Hírek. 11.20: Ettermi zene Novisadról.

Bécs. 9.45: Gramofon. 10.45: Istentisztelet. 12.45: Szimfonikus hangverseny. 2.05: Szórakoztató zene. 4: Hírek. 4.15: Könyvszemle. 4.40: Gítár-kamarazene. 5.20: Az osztrák derby, közvetítés Freudenauból. 5.35: Felolvasás Schönbrunnról. 7: A bécsi tűzoltóság 250 éves fennállásának ünnepe. 7.20: Szórakoztató zene tenor-énekekkel. 11.20: Vanda Achsel énekel. 12: Hírek. 12.15: Táncclemezek. 1—2: Cigányzene Budapestről.

Deutschlandsender. 10: Gramofon. 12.30: Könnyű orgonaszámok. 1: Táncczene.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak.
Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

Legújabb jelentéseink:

Mit kíván a francia képviselőház?

Herriot a belpolitikai helyzetről — Lemondottak tisztségeikről a kamara jobboldali alelnökei

Párisból jelentik: A francia Kamara ma délutáni ülésén ünnepélyesen beiktatta a Ház új elnökségének tagjait. Herriot-t a képviselők zajos és meleg ünneplésben részesítették. Megnyitóbeszédében az új elnök kijelentette, hogy ennek a képviselőháznak három vezetögondolatot kell szem előtt tartani:

1. A köztársaság fennmaradását.
2. Gazdasági uliászületést.

3. A belső és külső béke fennmaradását. Kijelentette ezután, hogy a választások eredményéből a megújodási vágyat látja, de semmi esetre sem a szenvedélyek kitörését. A francia nép nyugodt irányt választott és nem akart kalandos vállalkozásokba kezdeni.

Nagy feltűnést keltett, hogy a Kamara tegnap megválasztott két jobboldali alelnöke lemondott tisztségéről.

Cserbenhagyta Blumot a munkásság

Bezártak a párisi filmszínházak is

Párisból jelentik: Röviddel azelőtt, hogy rádióbeszédét elmondotta, Leon Blum beható tanácskozást folytatott Salengro belügyminiszterrel. A tanácskozás után a francia miniszterelnök kihallgatáson fogadta Dulcos, Remette és Grumbach képviselőket.

A sztrájk Lille-re is áterjedt. A lille-i textilgyárak tulajdonosai arra kérték a prefektust, hogy üritesse ki a gyárakat és biztosítsa a munka szabadságát. Másrészt pedig a szakszervezetek vezetői arra biztatják a munkásokat, hogy folytassák megkezdett mozgalmukat.

Ma délelőtt a fémipari munkások, akik tegnap már felvették a munkát, ismét sztrájkba léptek, mert megszakadtak a munkaadókkal a további tárgyalások. A munkaadók ugyanis kijelentették, hogy nem hajlandók terror alatt tárgyalni és hangoztatták, hogy a kommunista bujtogatást le kell törni.

Francia politikai körökben úgy látják, hogy a kommunista párt és a szakszervezetek cserbenhagyták Leon Blum még nem is 24 óras kormányát, amelynek sorsa a frank-

probléma mellett elsősorban attól függ, hogy meg tudja-e oldani a sztrájk kérdését? Más-különbben az egész Franciaországban általános a zürzavar és Párisban, valamint az országban az emberek éhínségtől tartanak.

Az újságok főszerkesztőinek tegnapi határozata értelmében ma délután egyetlen újság sem jelent meg. A mozgalom még mindig tovább terjed és ma már Páris legtöbb filmszínháza is bezárt.

Elfogták Hegyeshalomnál a budapesti mozirablókat

Budapestről jelentik: Pénteken este nyolc órakor a hegyeshalomi határrendőrség értesítette a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy az osztrák határon három gyanús fiatalembert fogtak el, akik utlevél nélkül akarták átlépni a határt. A három fiatalember személyleírása feltűnően egyezik a Palace-mozgó rablójának személyleírásával. Mindhárom fiatalembert Budapestre szállítják és ott állapítják meg, hogy a rablást valóban ők követték-e el.

Lezajlott Mussolini és Schuschnigg tanácskozása

Két órán át tartott a megbeszélés

Rómából jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár Firenzéből tegnap Rocca belle Caminata-ba utazott. Itt találkozik Mussolini olasz miniszterelnökkel.

Az osztrák kancellár ma délelőtt Rocca belle Caminata-ban találkozott Mussolini olasz miniszterelnökkel. A két államférfi megbeszélésén jelen volt Vollgruber osztrák meghatalmazott miniszter és követ és olasz részről Suvich külügyi államtitkár. A tanácskozásról még a mai nap folyamán hivatalos jelentést tesznek közre.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint Mussolini megbeszélése Schuschnigg kancellárral két óra hosszat tartott és igen szívélyes volt. A szövetségi kancellár délután Velencébe utazott és holnap este tér vissza Bécsbe.

Ujabb román-magyar sportkonfliktus fenyeget

Budapestről jelentik: A Hungaria bajnoksapatát június 11-re Bucuresti-be költötték le, míg ugyanekkor a Bocskay-nak Timisoara-n kellett volna játszania. A mérkőzéseket szabályszerűen bejelentették, ennek ellenére csak a Hungaria kapta meg a beutazási és szereplési engedélyt, míg a Bocskay-tól ezt az engedélyt megtagadták. A debreceni csapat emiatt az Országos Testnevelési Tanácshoz és a Magyar Labdarúgószövetséghez fordult. Valószínűnek látszik, hogy ha csak az egyik csapat játékát engedélyezik, akkor a Hungaria sem játsza le bucuresti-i mérkőzését.

Oriási vasérc- és drágakőtelepeket találtak Abessziniában

Junius 30-ára hívták össze a Népszövetség közgyűlését — A szankciók megszüntetésének kérdése

GENFBÓL jelentik: A Népszövetség titkársága hivatalosan jelenti, hogy a népszövetségi közgyűlés elnöke június 30-ikára hívta össze a közgyűlést. Valószínű, hogy a népszövetségi tanács 27-én ül össze. A Morningpost úgy tudja, hogy a Népszövetség legközelebbi közgyűlésén az a határozott kívánság fog megnyilvánulni, hogy szüntessék meg a szankciókat, az abessziniai hódítás elismerése nélkül.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint az Abessziniába kiküldött olasz geológusok hihetetlen gazdagságu vastartalmu ércre bukkantak Godjam tartományban, míg Ancober környékén petróleum, a Zui tó mellett

ólom-, réz- és vasbányák feltárására tesznek előkészületeket. A Tigre tartományban opál és rubin, Uollega határában arany és Diredauában gyémánt fordul elő nagy mennyiségben.

Anglia tudomásul veszi Abesszinia meghódítását

LONDONBÓL jelentik: Grandi londoni olasz nagykövet ma kétszer tanácskozott Eden külügyminiszterrel, illetve a külügyminiszter állandó helyettesével, Vansittard államtitkárral. A tanácskozások kerete túlhaladta az olasz-angol közeledés hangsúlyozását. Ugy látszik, hogy Anglia hajlandó tudomásul venni az olaszok afrikai hódításának tényét, mert tudja, hogy egyik állam sem hajlandó katonai erejével kiszorítani az olaszokat.

Előreláthatólag a Dardanellák kérdésében összeülő montreux-i konferenciát a népszövetségi tanács ülészaka után hívják össze és azon nemcsak a Dardanellák kérdését vitatják meg.

Politikai körökben egyébként 3:1 arányban valószínűnek veszik a szankciók megszüntetését, ugyanakkor azonban nyilatkozat kiadására számítanak, amely a fegyveres hódítást nem ismeri el.

Olasz válogatott futballisták nemzetközi botránya Bécsben

Budapestről jelentik: A magyar-olasz mérkőzésről az olasz válogatott csapat két tagja, Coloussi balszélső és Pasinetti Bécsbe utaztak és ott résztvettek klubjuknak, a „Triestina”-nak az Ausztria elleni mérkőzésén. A mérkőzésen Coloussi rendkívül durván játszott és a második félidőben a bíró ismételt felszó-

lítás után kiállította. A játékos ekkor megtagadta a pálya elhagyását.

Vacaro tábornok, az olasz futbalszövetség elnöke hazaérkezve Rómába, azonnal intézkedett az ügyben és a Triestinat 1000 líra pénzbírságra ítélte és örökre eltiltotta a külföldi szereplésektől, míg a játékost egy hónapi időre

Nemzeti egység

kormányának alakul Belgiumban

Brüsszelből jelentik: Vandervelde, a belga szocialista-párt vezére a királynak átnyújtott jelentésében arra a megállapításra jutott, hogy lehetségesnek látszik egy nemzeti egység kormányának a megalakítása, az új képviselőház legnagyobb pártja valamely személyiségének vezetésével. A király ezután ismét Vandervelde-t bizta meg a kormány megalakításával.

Az új belga kormányalakítással kapcsolatban a szocialisták nagygyűlése a következő irányelveket tette magáévá:

1. A sajtó pénztörzsének nyilvános ellenőrzése.
2. A kartellek, trösztök és egyedáruság jellegével bíró egyéb hasonló vállalkozások nyilvános ellenőrzése.
3. Tizenhat éves korig terjedő kötelező iskoláztatás.
4. Kötelező nyugdíjnyújtás a hatvanadik életév után, megfelelő nyugdíjjal.
5. A negyvennyolcórás munkahét és a bérminimum törvényes megállapítása.
6. A dolgozó tömeg vásárlóképeségének emelése.
7. A béke megszervezése a katonai védelem tökéletesítése után, de a katonai terhek minimumra való korlátozásával.
8. A hadiszállítások államosítása és a fegyver- és lőszerszállító magánvállalatok nacionalizálása.
9. Tényleges részvétel mindennemű nemzetközi erőfeszítésben, amelynek célja a béke megszervezése a háborús gazdasági okok preventív kiküszöbölése útján, az együttes biztonság és a kölcsönös segélynyújtás megszilárdítása.
10. A békeszerződések ügye.